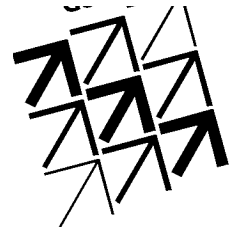

Handelingen van de raad der gemeente Emmen

jaar	bijlagenr.	categorie/agendanr.
2002	128 II	A 3

Onderwerp

Openbare vergadering van de raad der gemeente Emmen, gehouden op donderdag 27 juni 2002 te 17.00 uur in het raadhuis te Emmen (voortzetting van de zitting van 25 juni 2002).

Voorzitter: de heer C. Bijl, burgemeester.

Secretaris: de heer P.G. Koerhuis, fungerend griffier.

Aanwezig bij de aanvang 38 leden, te weten de heren B.R. Arends, G. Boels, J. Dijkgraaf, H.J. Eising en F. Ensink, mevrouw P.A. de Graaff, de heren A. Haak, W.W.W. Halm, J.C.F.M. van Hees, L.D.S. Hoekstra, A. van Hoffen en G.J. Horstman, mevrouw T. Houwing-Haisma, de heren H. Huttinga, H.A.A. Lange, G.J. Mans, A. Meijering, A.G. Menzen, L.T. Pekelsma, T.D. Reitsma, R.R. Ripassa en J.H. van Rossem, mevrouw S. Rougoor-Mahalbasic, de heren H.C. Scheltens, A.W.J. Schoo, A.J. Sleeking en G.J. Stoffers, mevrouw M.H. Thalens-Kolker, de heer J.H. Thole, de dames G. van der Veen-Weggemans en M.G. van Vliet, de heer R. Vos, de dames S. van de Vijver-Geitz en F.I. van Wieren-Bolt, alsmede de heren B.D. Wilms en J.H. Wittendorp, mevrouw J. Zinnemers-Warmolts en de heer G. Zondag.

Later ter vergadering komt 1 lid, te weten de heer H. Leutscher.

Tevens zijn aanwezig de wethouders H. Brummel, T. Eerenstein, G. Evenhuis, J. Holman, J. Hoogland-Foppen, H. Klaver en G. Wachtmeester, alsmede de gemeentesecretaris de heer A.J. Mewe.

De voorzitter heropent de vergadering en heet eenieder van harte welkom.

Hij komt vervolgens terug op de vraag van mevrouw Thalens over de behandeling van het meerjarenprogramma jeugdbeleid 2002-2006 (B6), namelijk of dit punt wel op de agenda moet blijven na het afvoeren van het voorstel inzake Stichting Opmaat (B9). Hij heeft toen gezegd dat hierover nog twee dagen kon worden nagedacht en vraagt zich af of dit inmiddels tot een conclusie heeft geleid.

Mevrouw Thalens-Kolker wijst erop dat genoemde meerjarenprogramma gewoon op de agenda staat.

De voorzitter begrijpt dat dit er wat de raad betreft op kan blijven staan. Agendapunt B6 zal worden behandeld na B8, aangezien de heer Holman, de verantwoordelijk wethouder, op dit moment niet beschikbaar is.

Hij constateert vervolgens met vreugde dat de dames De Graaff en Van Vliet en de heer Van Hees hedenavond wél aanwezig zijn. Verder heeft de heer Leutscher laten weten wat later ter vergadering te zullen komen. Als deze er is, zal de raad weer voltallig zijn, wat van belang kan zijn als er straks moet worden gestemd!

Ten slotte draagt spreker, aangezien hij namens het college mede het woord zal voeren, gedurende de behandeling van

het voorstel dat nu eerst aan de orde is de leiding van de vergadering over aan de vice-voorzitter, de heer Lange.

De vice-voorzitter wil allereerst melden dat de burgemeester vandaag jarig is.

[Met applaus en het aanheffen van het 'Lang zal hij leve' reageert de raad op deze mededeling].

De vice-voorzitter stelt vast dat de stemming er nu goed in zit. Hij weet niet of iedereen vanavond de vergadering in dezelfde stemming zal verlaten, maar dat zal wel blijken!

B8. BVO Emmen op zoek naar zekerheden. [Bijlage nr. 125]

De vice-voorzitter brengt de raad onder de aandacht dat vanuit het publiek is gevraagd niet alleen in eerste termijn vanaf het spreekgestoelte te spreken, maar ook bij wat langere betogen in tweede termijn.

De heer Arends stelt vast dat de BVO op zoek is naar zekerheden. Wie nog meer? Wat is trouwens tegenwoordig überhaupt nog zeker? Zeker is dat de fractie van de PvdA begin dit jaar pijnlijk verrast werd door de ontwikkelingen bij de BVO. Ook voor haar volstrekt onverwacht kwamen de on-

heilstijdingen tot haar. Wat is er aan de hand? Wat is er gebeurd? Hoe kón het gebeuren? Fronsens met verbazing, verbazing met verbijstering. Het rapport van Reitsma en Geenen was onthullend en schokkend. De actie van het bestuur als reactie op de ontstane situatie was ronduit beschamend: aftreden onder het mom van je conclusies trekken en je verantwoordelijkheid nemen. Het klinkt zo verantwoordingsvol, zo moedig, maar zou het niet van meer lef getuigd hebben als je de problemen had opgelost waar je zelf voor verantwoordelijk bent en zelf het vuil werk had opgeknapt? Pas als dit gebeurd was, had men moeten opstappen. Blijkbaar was dat niet mogelijk; men kon het niet, men mocht het niet of men wilde het niet. Een aantal personen heeft getracht de problemen wél op te lossen, niet toevalligerwijs mensen voortkomend uit het oude bestuur. De verantwoordelijkheid die zij op zich hebben genomen en hetgeen zij totnogtoe, voor zover was waar te nemen, hebben ondernomen verdient waardering. Er moet nog veel gebeuren, maar er is een begin. Dat draagt bij aan een herstel van vertrouwen. Het laat echter onverlet dat de ontstane problemen het bestuur wel degelijk zijn aan te rekenen. Dit laatste geldt overigens ook voor het management.

De BVO heeft in een vroeg stadium bij de gemeente Emmen aangeklopt om steun of ondersteuning. Naar de mening van de PvdA-fractie heeft het college de BVO terecht terugverwezen door te stellen dat in eigen huis eerst orde op zaken diende te worden gesteld. Voor de korte termijn, het lopende seizoen 2001/2002, is dat klaarblijkelijk gelukt. Voor de middellange termijn is dat níét geheel gelukt, getuige het voorstel waarover de raad vanavond moet beslissen.

Om het voortbestaan van de BVO mogelijk te laten zijn zal een oplossing moeten worden geboden voor de nijpende financiële situatie, waarbij de huidige liquiditeitspositie een concrete bedreiging vormt voor de continuïteit. Het college stelt de raad derhalve voor een lening van € 1,8 miljoen aan de BVO te verstrekken. Spreker zal in zijn bijdrage alleen aan de lening refereren, aangezien het te nemen besluit hierop betrekking heeft en dit ook naar de mening van de PvdA-fractie de meest reële optie kan zijn.

Men zal zich wellicht kunnen voorstellen dat de fractie uitvoerig over dit voorstel heeft gesproken. Men kan zich wellicht ook voorstellen dat hierover niet lichtzinnig is gesproken. Eveneens kan men zich wellicht voorstellen dat de meningen hierover uiteen liepen en lopen. De PvdA-fractie is zich bewust van de bestuurlijke afweging met betrekking tot het voorliggende raadsstuk. Er zijn in het verleden besluiten genomen die niet als een afzonderlijk gegeven kunnen worden aangemerkt. Zo is in 2000 het stadion in eigendom overgedragen aan de BVO, gekoppeld aan een erfpachtconstructie. In maart 2002 is door de toenmalige raad een besluit genomen over nieuwbouw van een deel van het stadion, gekoppeld aan het besluit de ontwikkeling van het businesspark in de directe omgeving van het stadion te onderzoeken. Dit laatste besluit heeft ook z'n impact op een nader door de raad vastgesteld document, namelijk de Strategienota 2020, waarin de visie van de gemeente op de ontwikkelingen in Emmen beschreven staat.

De fractie van de PvdA is zich bewust van de functies die de BVO heeft in de lokale gemeenschap: een functie op het gebied van recreatie en ontspanning, een functie op het gebied van sport in het algemeen < denk aan de relatie tus-

sen de BVO en de voetbalvereniging Emmen, maar ook aan de sporthal onder de zuidtribune waar vele verenigingen gebruik van maken, de functie van topsport in het bijzonder, en in het *Dagblad van het Noorden* was gisteren nog een artikel te lezen over de functie van de BVO voor het onderwijs. Net zoals bij het CBK het geval is, heeft de ontwikkeling rond de BVO het nodige losgemaakt in de Emmense gemeenschap. En net zoals bij het CBK het geval is, heeft de BVO een rol en een functie in de gemeenschap. Hiermee wil de PvdA-fractie terdege rekening houden.

Voor haar weegt dit alles zwaar. Anderzijds weegt voor haar ook het financiële risico zwaar, een risico dat ontegenzeggelijk verbonden is aan de BVO in de huidige omstandigheden. Immers, bieden van gevraagde zekerheden vereist ook het verkrijgen van zekerheden. De gevraagde zekerheden doen een beroep op het vermogen dat de publieke zaak ten goede moet komen. De publieke zaak vereist zorgvuldigheid, betrouwbaarheid en zekerheid. In dezen hebben vele verontruste inwoners van de gemeente Emmen de PvdA-fractie gewezen op hun gevoelens. Hieraan wil en kan de fractie niet voorbijgaan.

Dat het vragen en bieden van zekerheden wederzijds moet zijn vindt klaarblijkelijk ook het college. Immers, in het raadsvoorstel noemt het college een aantal voorwaarden om de risico's te beperken. Het heeft sprekers fractie wel bevreemd dat het college de voorwaarden niet expliciet in het besluit heeft verwoord. Waarom heeft het college dat niet gedaan? Voor de fractie van de PvdA is het, alles afwegende, van belang dat in het besluit wél de nodige voorwaarden worden opgenomen. Hierbij is te denken aan een heldere beheers- en bestuursstructuur, een adequate administratieve organisatie, interne controle en financiële verslaglegging, sluitende en reële begrotingen, adequaat toezicht op financiële rapportages, een gegarandeerde borgstelling door rechts- en/of natuurlijke personen voordat de daadwerkelijke verstrekking van de geldlening en het verstrekken van de gelden voor betaling van kortlopende schulden. In deze geest is een amendement opgesteld. Indien aan deze voorwaarden wordt voldaan, worden ook aan de gemeente Emmen zekerheden geboden. Waar de BVO dan naar alle waarschijnlijkheid verzekerd is van het verkrijgen van een licentie voor het seizoen 2002/2003, is de gemeente Emmen ervan verzekerd dat haar risico feitelijk nihil is. De fractie verneemt graag van het college of het kan instemmen met het opnemen van de genoemde voorwaarden in het besluit. De reactie van het college zal de fractie betrekken bij haar definitieve standpuntbepaling.

De heer Ensink memoreert dat hij in de vorige eeuw op de catechisatie het antwoord op de volgende vraag uit zijn hoofd moest leren: "Van waaruit kent gij uw ellende?" De derde vraag van de Heidelberger catechismus. Vandaag kan de vraag worden gesteld: BVO Emmen, van waaruit kent gij uw ellende? In het rapport van Reitsma en Geenen wordt op uitvoerige wijze beschreven wat er zoal aan de hand is bij de BVO Emmen. Met name in hoofdstuk 1 valt te lezen hoe het zit met de financiën, het personeel en de organisatie, maar voordat hij hierop verder ingaat wil hij even terug naar de geschiedenis.

In de raadsvergadering van 30 maart 2000 was het raadsvoorstel aan de orde om f 2,5 miljoen beschikbaar te stellen voor de bouw van een nieuw stadion. De CDA-fractie heeft

toen onder andere gezegd " dat al meerdere malen geld naar de BVO is gegaan, namelijk in 1994 (vier ton), in 1997 (vijf ton) en in 1998 (ƒ 1,25 miljoen)." Dat bracht toen al de vraag met zich: wanneer klopt de BVO weer bij de gemeente aan voor steun? Voorts heeft de fractie toen de vraag gesteld: "is de BVO wel in staat aan haar nieuwe financiële verplichtingen te voldoen? Immers, de BVO neemt een enorme verantwoordelijkheid op zich met het aangaan van verplichtingen ten bedrage van ƒ 5 miljoen." Gezien de huidige financiële positie van de BVO had de fractie op dat moment de nodige twijfels over de financiële haalbaarheid van het geheel. Ook heeft zij er toen al op gewezen dat de geografische ligging van Emmen/Zuidoost-Drenthe zo haar beperkingen had en heeft als het gaat om het voedingsgebied voor het aantrekken van sponsors. De praktijk leert dat hier te weinig kapitaalcrachtige moederbedrijven aanwezig zijn.

Nu dan het voorstel van heden. De CDA-fractie heeft in de commissievergadering bestuur en middelen gesteld dat, nu de BVO weer in financiële nood zit, de politiek weer mag opdraven om de gerezen problemen het hoofd te bieden. En dan begint bij de fractie de problematiek. Immers, in 2000 is duidelijk de suggestie gewekt dat de BVO een bedrijfsmatige aangelegenheid is die door het bedrijfsleven dient te worden bekostigd. De BVO is in de afgelopen tijd ook geleid door mensen uit het bedrijfsleven.

De fractie heeft met verbijstering kennisgenomen van de inhoud van het rapport van Reitsma en Geenen. Er kan geen andere conclusie worden getrokken dan dat het management van de BVO gefaald heeft waar het gaat om het leiden van de onderneming. Er komt nog bij dat de wijze waarop het management zichzelf salarissen toebedeelde het nodige zegt over de cultuur binnen de leiding van de BVO en over het politieke en maatschappelijke invoelingsvermogen. Het was de BVO toch bekend dat niet alleen bij de CDA-fractie, maar ook bij andere fracties reeds in 2000 nogal twijfel bestond over de financiële haalbaarheid en het toekomstperspectief voor de BVO! Aan het politieke invoelingsvermogen van de BVO is helaas nog niet zo gek veel veranderd. De inkt van het collegebesluit om de raad voor te stellen een lening onder voorwaarden beschikbaar te stellen was nog nauwelijks droog toen werd aangekondigd dat een aantal nieuwe spelers was gecontracteerd, zij het onder voorbehoud van goedkeuring van de lening door de raad. De raad heeft in dezen ook een verantwoordelijkheid. Wel wil de CDA-fractie in dit verband de opmerking maken dat zij grote waardering heeft voor de inzet van de vrijwilligers bij de BVO.

Vervolgens een opmerking over de huidige grote financiers. Hoe zit het met hun rol in de zeggenschapsverhoudingen? In de krant wordt soms het begrip 'suikeroom' gebezigd. De laatste tijd bekruipt de fractie echter weleens het gevoel dat het niet gaat om een goedwillende suikeroom, maar meer om een soort krijgshoer die in een machtsstrijd is verwickeld. Nog de volgende opmerkingen en vragen.

1. In de stukken die bij de gemeentesecretaris liggen heeft de fractie kunnen zien dat er nog bepaald geen sprake is van een sluitende exploitatie. Daar komt bij dat de geprognosticeerde inkomsten een wat rooskleurig beeld laten zien, waarbij de fractie zich afvraagt of het geheel in overeenstemming is met de werkelijkheid. Bovendien was de begroting niet gewaarmerkt door een register-accountant.

2. In hoeverre zijn de aangekondigde bezuinigingen om de exploitatie weer sluitend te krijgen niet in tegenspraak met de te verwachten meeropbrengsten? Volgens de fractie zullen bezuinigingen op spelers en selectie de aantrekkelijkheid van betaald voetbal eerder verkleinen dan vergroten.
3. De CDA-fractie wil een expliciete onderbouwing van de te verwachten inkomsten van de huidige en de nieuw aan te trekken sponsors.
4. Welke garanties worden door de BVO gegeven ten aanzien van de betaling van rente en aflossing van de voorgestelde lening?
5. Waarom bieden een verlenging van de erfpacht en een bebouwing van de hoeken niet voldoende soelaas?
6. Met inbegrip van de voorgestelde lening worden toch nog een negatief begrotingsresultaat en een liquiditeitstekort geraamd. Hoe verhoudt zich dat tot de licentievoorwaarden van de KNVB?

De CDA-fractie wacht de reactie van het college af.

[Tijdens het betoog van de heer Ensink is de heer Leutscher ter vergadering gekomen].

De heer Halm constateert dat de BVO op zoek is naar zekerheden. Hij kan zeggen dat de fractie van Burgerbelangen Gemeente Emmen eveneens op zoek is gegaan naar zekerheden. In januari van dit jaar klopte de BVO bij de gemeente Emmen aan met een verzoek om financiële steun. De exploitatie vertoonde een gat en de BVO had nog een bedrag nodig van € 700.000,- om het seizoen af te maken.

Het rapport van Reitsma en Geenen van februari liet wat het bestuur betreft geen enkele twijfel bestaan. In dit rapport wordt onder meer gesteld dat het bestuur op afstand bestuurt < toch zeer vreemd voor zo'n organisatie >, dat het bestuur moeilijk bereikbaar is, dat er regelmatig ad hoc-beslissingen werden genomen, dat het bestuur heeft gefaald, dat van gestructureerd beleid geen sprake was, dat begrotingen ad hoc en opportunistisch waren opgezet. In een latere brief geven de heren Reitsma en Geenen aan dat het ging om een interne, geheime rapportage; was deze openbaar geweest, dan hadden zij zich genuanceerder uitgelaten. Voor de BGE-fractie maakt het niet uit of de rapportage intern of openbaar was bedoeld; de feiten zijn er niet anders om, alleen de taal is een beetje anders.

In februari, net vóór de verkiezingen, durfde bijna geen enkele politieke partij steun aan de BVO te geven. CDA-voorman de heer Klaver stelde zelfs: "Dan de stekker er maar uit!" Mede hierdoor heeft het CDA goed gescoord bij de verkiezingen. Op dat moment kwam er plotseling een geldschietster die de gevraagde € 700.000,- beschikbaar stelde. Als iemand geld geeft op een moment waarop er geen perspectief is, is dat diens eigen risico. Dan moet de gemeente achteraf niet met de schulden worden opgezadeld. De gemeente wilde niet garant staan, maar wil nu blijkbaar wel betalen. Voor de BGE-fractie is dit een vreemde zaak. Uiteindelijk staat de gemeente dus toch weer garant, want nu moet zij betalen voor een lening waar indertijd van werd gezegd dat de gemeente niet mee deed. De fractie is het met het college eens dat de BVO een maatschappelijk belang heeft, en ook de fractieleden houden van het spelletje dat 'voetbal' wordt

genoemd. Spreker zelf zit vaak op de tribune en wil dat in het komende seizoen ook graag doen, maar niet tegen elke prijs. Het college heeft zich over diverse varianten gebogen en heeft uiteindelijk gekozen voor een lening van € 1,8 miljoen, bijna f 4 miljoen. Hierover is in de BGE-fractie diverse malen besproken en zij moet nu een keuze maken. Het college is van plan een lening te geven, maar welke garanties heeft het dat de BVO deze kan terugbetalen? Wethouder Wachtmeester komt bij een bank vandaan en weet dus wat garanties zijn. Heeft deze op basis van diens ervaringen goedkeuring aan deze lening gegeven? De fractie vraagt zich af waarom de BVO niet naar een bank gaat voor een lening.

Wat gebeurt er als de BVO het volgende seizoen wéér niet rond kan komen? Moet de gemeente dan wéér bijspringen? En stapt het college dan op? Twee jaar geleden is al gezegd: dit is de laatste keer!, doch het college durft nu toch weer met een voorstel te komen.

Als het college de BGE-fractie de zekerheid kan geven zoals bij een lening gebruikelijk is, namelijk dat de lening wordt terugbetaald, dan hoeft wat de fractie betreft helemaal geen rente te worden betaald. Zij heeft echter nog geen zekerheid gevonden. Wellicht kan het antwoord van het college haar er nog van overtuigen dat die er is.

De heer Huttinga merkt op dat inmiddels twee jaren zijn verstreken sinds het moment waarop voor de BVO Emmen het vorige financiële noodverband werd aangelegd. Het was twee jaar daarvoor ook al gebeurd. De heer Ensink sprak op 30 maart 2000 welhaast profetische woorden: "Als de tendens zich doorzet, ligt het in de lijn der verwachting dat er over een paar jaar door de BVO weer een beroep op de gemeente (-) zal worden gedaan." En ziedaar: het geschiedde aldus, om in de taal van de 'Heidelberger' te blijven. Het lukt de BVO telkenmale niet de eigen broek op te houden, en dat zal in het vervolg ook niet lukken, zo is de verwachting van de ChristenUnie-fractie. Immers, de financiële verplichtingen zijn groot en het sluitend maken van de begroting een vrijwel onmogelijke klus. Waarom staat er geen grote sponsor op die de BVO helpt? Dat zou toch verwacht mogen worden als de economische en de uitstralingsimpact zo groot is als wordt gesuggereerd in het voorliggende voorstel! Een grote sponsor, of meerdere grote sponsors laten zo'n belangrijke economische factor toch niet links liggen! Elders in het land is in vergelijkbare situaties de reddende hand wél door sponsors uitgestoken. Zie bijvoorbeeld RKC Waalwijk. Trouwens, als men kijkt naar de hoeveelheid profclubs waar de KNVB-licentie op de tocht staat door financiële problemen, mag men toch wel concluderen dat het gaat om een branche die óf economisch moeilijk levensvatbaar is te houden, óf slecht wordt gemanaged. Spreker houdt het maar op beide. Het gegeven dat het college zich nogal wat moeite moest getroosten om het realiteitsgehalte van de financiële documenten van de BVO goed te kunnen beoordelen onderbouwt dat alleen maar.

De volgende vraag lijkt gerechtvaardigd: waarom kan het professionele voetbal uitsluitend bestaan bij de gratie van gemeenschapsgeld? Als een club kiest voor professionaliteit en commercie kan het in de ogen van de ChristenUnie-fractie niet bestaan dat in een periode van acht jaar de gemeente vijf maal te hulp moet schieten. Dan heb je als profclub op z'n minst bewezen geen bestaansrecht te hebben. Het college

stelt nota bene dat het voortbestaan van betaald voetbal i.c. van de BVO en behoud van een topsportaccommodatie een zodanig maatschappelijk en economisch belang vertegenwoordigen dat dit gemeentelijke betrokkenheid rechtvaardigt. Deze wissel was in het verleden allang genomen. Die genomen wissel heeft geleid naar een spoor van telkens terugkerende financiële steunmaatregelen die zo langzamerhand meer doen lijken op verlichtende medicatie voordat uiteindelijk onafwendbaar de dood in zal treden, óf het college zou nu moeten willen uitspreken dat het de BVO structureel wil steunen, want het zijn ook nog eens lapmiddelen die nu worden voorgesteld, zeker in het licht van de financiële huishouding van de club.

Dat het college een lening op annuïteitenbasis met een duur van tien jaar een 'overbruggingskrediet' noemt, als ware het slechts een overbrugging van een overgangsfase van enkele maanden, bevreedt de ChristenUnie-fractie zeer. Het is toch gewoon een zakelijk krediet, een typische bankactiviteit wel te verstaan. De fractie is zeer benieuwd hoe het college aan alle voorwaarden die in het voorstel staan invulling wil geven. Het verleden heeft wat dit betreft enige lering verschaft, en een gewaarschuwd mens telt voor twee!

Het college zal begrijpen dat de ChristenUnie-fractie zeer sceptisch staat tegenover de inhoud van dit voorstel en dit mede op principiële gronden resoluut afwijst. Zij heeft sedert jaar en dag aan haar kiezers beloofd met gemeenschapsgelden niet bij te dragen aan beroepssport. Daar houdt de fractie zich aan. Dat is ook conform de slogan in het verkiezingsprogramma van de ChristenUnie: "Duidelijk, eerlijk en echt".

De heer Leutscher constateert dat de gemeenteraad van Emmen in een tijdsbestek van minder dan een week opnieuw wordt geconfronteerd met een verzoek om financiële steun. De Stichting Opmaat en de Stichting Van Goghuis gingen de BVO Emmen voor. De financiële stand van zaken bepaalt niet alleen de kritieke situatie van dit moment. De licentievoorwaarden van de KNVB aangaande vereisten voor deelname aan de competitie 2002/2003 zetten extra druk op de zaak. De VVD-fractie ondersteunt in ieder geval het standpunt van het college dat betaald voetbal en een topsportaccommodatie een belangrijk maatschappelijk en economisch belang vertegenwoordigen.

Bij het vraagstuk van BVO Emmen ziet de fractie zich geconfronteerd met een situatie waarin een spanningsveld bestaat tussen betaald voetbal als vorm van sport en recreatie enerzijds en het zijn van een commercieel bedrijf anderzijds. Over de wijze waarop en de weg waarlangs het commerciële bedrijf zich heeft ontwikkeld valt veel af te dingen. In de euforie over het zich ontwikkelen tot betaald voetbal zijn velen gaan geloven in de door henzelf gecreëerde werkelijkheden. Niets was te gek: het aankopen van dure spelers, het opzetten van een organisatie met een te zware top, financiële onevenwichtigheden, vermenging van diverse belangen en een nieuw stadion. De stijl en het invullen van ondernemerschap van de zijde van BVO Emmen geeft collega-ondernemers een gevoel van plaatsvervangende schaamte. Terecht hebben de bestuursleden een aantal maanden geleden hun consequenties getrokken, wat hen overigens juridisch niet ontslaat van een mogelijke aansprakelijkheid. De VVD-fractie is daarnaast van mening dat nog niet alle consequenties zijn getrokken. De verantwoordelijkheid voor de gang van zaken en het uitein-

delijk resultaat liggen breder en met name ook dieper in de BVO-organisatie.

Cruciaal is de vraag welke rol de gemeente moet spelen bij de oplossing van het voorliggende probleem. Daarbij speelt niet alleen de problematiek voor het komende seizoen, maar ook de vraag hoe de problemen voor de toekomst op een structurele wijze kunnen worden opgelost. De liberale fractie is middels het beantwoorden van een drietal vragen tot een voorgenomen standpunt gekomen. De door haar bewandelde weg vormt overigens de basis voor een amendement dat zij eventueel zal indienen nadat zij de antwoorden van het college heeft aanhoord.

De eerste vraag die de fractie zich heeft gesteld is: op welke wijze zouden de problemen van de BVO in een structurele zin kunnen worden opgelost? Een structurele oplossing is naar de mening van de VVD-fractie slechts mogelijk wanneer de BVO Emmen een aantrekkelijke partner op de markt kan zijn, opererend vanuit een positie die gekenmerkt wordt door onafhankelijkheid en zelfverantwoordelijkheid. De fractie is van mening dat de daarvoor benodigde ruimte gecreëerd kan worden door de erfpachttermijn te verlengen van 25 naar 99 jaar. Een actieve houding van de gemeente bij het ontwikkelen van de hoeken en het bedrijvenpark vervolmaakt de slagingskans van een structurele oplossing.

De tweede vraag die de VVD-fractie zich gesteld heeft is: op welke wijze zou er weer vertrouwen kunnen ontstaan in de BVO-organisatie? Voor een deel heeft het college daar een antwoord opgegeven. Onder het kopje 'voorwaarden om risico's te beperken' op pagina 5 van het voorstel wordt onder andere aangegeven dat de bestuurlijke organisatie helder en inzichtelijk dient te zijn opdat er geen vermenging van rollen mogelijk is. De fractie van de VVD wil dit nadrukkelijk onderstrepen.

Maar voor haar speelt er meer. Zij is van mening dat het maatschappelijke vertrouwen is geschaad. Zoals reeds eerdere aangegeven, heeft het bestuur een aantal maanden geleden z'n consequenties getrokken. De VVD-fractie is van mening dat ook het topmanagement verantwoordelijk is voor de situatie waarin de BVO Emmen is komen te verkeren. In het kader van de door de BVO te realiseren saneringsprogramma dient dit aspect resultaatgericht te worden meegenomen. Met andere woorden: de fractie vindt dat de BVO-directie hieruit haar consequenties moet trekken.

Dit brengt spreker bij de derde vraag die de VVD-fractie zichzelf gesteld heeft: op welke wijze en onder welke condities zou de gemeente een lening van € 1,8 miljoen kunnen verstrekken? Een deel van het antwoord hierop is inmiddels bekend. Hij verwijst gemakshalve naar de antwoorden op de eerste twee vragen. De fractie heeft bij het beantwoorden van deze vraag naar twee aspecten gekeken. In de eerste plaats naar de wijze waarop het geleende geld wordt besteed, anders geformuleerd: welke problemen worden er direct mee opgelost? Na bestudering van de financiële stukken van de BVO Emmen geeft de fractie er de voorkeur aan de handelsdebiteuren te betalen, alsmede de nog verschuldigde pensioengelden. Het beschikbaar gestelde krediet mag haars inziens niet worden aangewend voor aflossing van schulden van andere externe financiers. De VVD-fractie is dan ook van mening dat het bedrag van € 1,8 miljoen deels geclausuleerd zou moeten zijn. Dit betekent concreet dat tot een bedrag van € 900.000,-, middels de voorgestane admini-

stratieve procedures, gelden mogen worden besteed en dat, indien in de ogen van het college meer geld aangewend zou moeten worden, het college in overleg treedt met de raad. Tevens dient het college minimaal € 150.000,- te reserveren ter leniging van het liquiditeitstekort.

Het tweede aspect dat een rol speelt bij de vraag op welke wijze en onder welke condities een lening van € 1,8 miljoen zou kunnen worden verstrekt is: wordt de kredietfaciliteit aangewend voor de exploitatie? Dit is een lastige vraag. Het antwoord is op zich 'nee', maar indirect heeft het er wel invloed op. Bij de uiteindelijke afweging heeft de fractie zich laten leiden door de voorgestane constructie, namelijk het aangaan van een zakelijke lening, en dus met terugbetalingsverplichting en zakelijke voorwaarden. Ook de zeer aannemelijke situatie waarin sprake is van een stadionsponsor heeft bij de beantwoording van de vraag meegewogen, aangezien dit extra inkomsten genereert en derhalve het exploitatieresultaat in positieve zin zal beïnvloeden.

Het standpunt van de VVD-fractie moge inmiddels helder geworden zijn. Voor haar is het niet een gemakkelijke afweging geweest. Zoals reeds eerder aangegeven, ondersteunt zij het standpunt van het college dat betaald voetbal en een topsportaccommodatie een belangrijk maatschappelijk en economisch belang vertegenwoordigen. Het feit dat vele inwoners van Emmen en Drenthe zo veel plezier ontlenen aan voetbal op professioneel niveau, dat betaald voetbal Emmen op de kaart zet en dat dit een aanknopingspunt is voor commerciële en zakelijke contacten en activiteiten, heeft de fractie ertoe gestimuleerd om op een constructieve en creatieve wijze mee te denken over oplossingsrichtingen waarbij sprake is van maximale zekerheden. In het belang van de inhoudelijke discussie heeft de VVD-fractie ervoor gekozen reeds in de eerste termijn helderheid te verschaffen over haar voorgenomen standpunt. Daarnaast heeft zij ervoor gekozen niet met andere fracties een amendement op te stellen, om zodoende niet op voorhand het speelveld te verkleinen.

De heer Van Rossem constateert dat 'De BVO Emmen op zoek naar zekerheden' boven dit raadsvoorstel staat. Het gaat daarbij om een lening van € 1,8 miljoen om de financiële problemen voor het komende seizoen op te lossen zodat de KNVB alsnog een licentie kan verstrekken. De vraag rijst natuurlijk of dit echt reëel is. Welke zekerheden heeft de gemeente Emmen dat de rente en aflossing ook na een jaar nog zullen kunnen worden afgedragen? Het antwoord luidt naar de stellige overtuiging van de fractie: geen een! In het *Dagblad van het Noorden* van hedenmorgen was te lezen dat ook de PvdA-fractie twijfels heeft, anders had zij immers geen iets betreffende een garantstelling geponeerd.

In het recente verleden, maart 2000, heeft een meerderheid van de toenmalige raad met als collegepartijen PvdA, CDA, VVD en D66, ingestemd met een financiële injectie in de BVO, met de uitdrukkelijke uitspraak dat dit de laatste keer was. De meeste leden die destijds in de raad zitting hadden zijn nu nog steeds aanwezig en zullen zich deze uitspraak kunnen herinneren. Waar praat de raad nu dan nog over? De heer Arends van de PvdA voerde destijds het woord, van D66 de heer Van Hees en van het CDA de heer Ensink. Alleen de VVD-fractie heeft omtrent dit onderwerp een nieuwe VVD-woordvoerder gekregen in de persoon van de heer Leutscher. Tijdens de verkiezingscampagne heeft de CDA-lijsttrekker, nu

onder andere wethouder van sport, op een vraag van een radiojournalist over de BVO geantwoord dat de stekker er uit gaat, dus niet, zoals spreker in de commissie verwoordde, dat de kraan dicht gaat, maar het komt op hetzelfde neer. De verkiezingslogan van het CDA was: Afspraak is afspraak! De fractie van Leefbaar Emmen wil de CDA-fractie nu aan beide uitspraken houden.

De vraag kan worden gesteld: hoe nu verder met bijvoorbeeld het stadion als de raad besluit geen medewerking meer te verlenen? In de commissie heeft sprekers fractie daar een goed alternatief voor aangedragen naar het voorbeeld van het Poulenstadion in Hengelo. Ook daar was eens een profclub die het financieel niet meer kon bolwerken. Men heeft toen een atletiekbaan aan de buitenring aangelegd zodat het stadion niet verloren ging. Dit zou in Emmen ook uitstekend kunnen; denkende aan atletiekvereniging De Sperwers, de hockeyclub en rugbyclub en de voetbalclub Angelslo. Hierdoor worden tevens vrije gronden gegenereerd welke het businesspark ten goede kunnen komen.

De fractie van Leefbaar Emmen heeft veel brieven van burgers mogen ontvangen. Eigenlijk hebben alle dezelfde strekking, op z'n Haags gezegd: kap ermee! Toch wil spreker het college één reactie niet onthouden: Er werd een handgeschreven en ondertekende brief ontvangen, waarin hij persoonlijk werd gewezen op wat in het programma van Leefbaar Emmen staat, namelijk: geen geld meer naar de BVO. De briefschrijver moet hem zeer goed kennen, of deze heeft onbewust een verkeerde woordkeuze gebruikt. De briefschrijver schreef namelijk: "Van Rossem, ik eis dat jij nu je poot stijf houdt!" Welnu, dat doet spreker al 20 jaar! Als dit *Wie van de Drie* zou zijn, zou hij willen vragen: wil de echte briefschrijver opstaan?

Het standpunt van de fractie van Leefbaar Emmen zal duidelijk zijn. Zij doet een beroep op de CDA-fractie in de context van de uittaling van de CDA-lijsttrekker dat afspraak afspraak is. Wordt daaraan geen gevolg gegeven, dan pleegt de CDA-fractie kiezersbedrog. Dat zal niemand willen, ook al duurt het nog bijna vier jaar voor de volgende verkiezingen gehouden worden.

De heer Zondag merkt op dat van de raad wordt verwacht dat vandaag een besluit wordt genomen over het voorgelegde voorstel. De SP-fractie heeft daar heel veel moeite mee. Zij vindt dat de raad met de rug tegen de muur wordt gedrukt en het mes op de keel wordt gezet. In de commissievergadering van de vorige week, waarin de BVO ook ter sprake kwam, was er tot sprekers grote verbazing niemand van de BVO aanwezig om in te spreken. Er was niemand die de BVO een hart onder de riem probeerde te steken. Wel ontving de fractie vele brieven waarin de vraag werd gesteld hoe het toch mogelijk was dat de gemeente alweer moest bijspringen. De informatie die zij via de officiële weg heeft ontvangen was heel summier; daar moest zij het maar mee doen. Volgens de SP-fractie is dit voorstel slechts een lapmiddel. Als daarmee wordt ingestemd, zal men zien dat de raad over een half jaar of een jaar opnieuw over dit onderwerp moet spreken, maar dan heeft de gemeente wel € 1,8 miljoen aan de broek, geld dat is weggegooid in een diepe, bodemloze put. Naar de mening van de fractie is er al genoeg gemeenschapsgeld in de BVO gestoken. Als dit zo doorgaat, zullen andere sportbedrijven vermoedelijk snel volgen. "Dan maar

de stekker eruit" riep een lijsttrekker, nu wethouder, in februari. Houden deze wethouder en diens partij zich daaraan? Of willen zij die nu even vergeten of zeggen dat dit zo niet gesteld is?

De SP-fractie vraagt zich af of men zich wel voldoende realiseert dat met al dit gemeenschapsgeld iets anders kan worden gedaan, bijvoorbeeld voor de breedtesport of zaken die nodig zijn in de wijken. Met andere woorden: wat blijft er liggen als je zo veel gemeenschapsgeld aan de BVO geeft? Voetbalclubs willen graag commerciële bedrijven zijn, maar waarom kloppen zij dan toch steeds bij de gemeente aan voor steun? Als de BVO winst maakt, geeft zij de gemeente toch ook geen geld!

Voor de voetballiefhebber zou het jammer zijn als de BVO zou verdwijnen. Echter, er zijn ook andere belangen af te wegen. De SP-fractie vindt dat eerst maar eens met het bestuur van de BVO moet worden gesproken om te zien hoe erg het allemaal is. Ook wil de fractie meer informatie over de BVO. Al dringt de tijd, een goede informatie is op haar plaats.

De heer Van Hees doet het zeer veel pijn dat de raad vanavond dit voorstel moet behandelen. Namens de D66-fractie wil hij verantwoorden hoe zij aan kijkt tegen de problematiek, en dan moet hij zijn positivisme ten aanzien van het voetballen maar laten liggen, want hij spreekt nu als politiek bestuurder.

Het is zuur dat de raad wederom over de BVO moet praten omdat zij wederom boven haar financiële stand heeft geleefd. Falend bestuur en management liggen hieraan ten grondslag. Het bestuur en het management hadden zich ten doel gesteld koste wat het kost binnen een zo kort mogelijke tijd de Eredivisie te halen, en dat moest dan maar met een twijfelachtige boekhouding en onverantwoord hoge uitgaven voor kwaliteitsimpulsen op het veld. Het zijn immers geen geringe bedragen die voetballers tegenwoordig krijgen.

Aan het geven van analyses van de onverkwikkelijke financiële perikelen heeft de D66-fractie geen behoefte meer. Zij zal straks haar conclusies trekken. Natuurlijk heeft zij alle achterliggende stukken gelezen; een aantal fractievoorzitters heeft daaraan al gerefereerd en dat hoeft nu niet meer, wetende hoe de zaak in elkaar steekt.

In november 2001 ontladden zich boven de Meerdijk weer donkere wolken en de BVO wendde zich bij wijze van spreken op de automatische piloot tot de gemeente voor financiële hulp. Men kan denken: een club in het betaalde voetbal die z'n zaakjes niet voor elkaar heeft is toch de gewoonste zaak van de wereld; wie ligt daar nu wakker van? Wat er daarna tot op heden is gebeurd heeft spreker gehoord en gelezen; hij laat zich daar verder niet over uit.

Het college heeft gemeend de BVO de reddende hand te moeten toesteken door middel van dit raadsvoorstel. Vanuit diens verantwoordelijkheid zoeken naar oplossingen is een goede attitude. De D66-fractie wil daar medeverantwoordelijkheid voor nemen, maar niet tegen elke prijs. Heden ten dage kan men te pas en te onpas lezen dat vele BVO's in Nederland er rampzalig voorstaan, niet alleen de kleinere clubs, maar ook de gerenommeerde. Hoe is het toch mogelijk dat deze bedrijfstak zo onverantwoord bestuurd wordt? Als het bedrijfsleven zich zo zou manifesteren, zou het goed mis zijn. Maar voetbal is heilig, dus mag er in deze bedrijfstak kennelijk veel mis gaan en gaat men het normaal vinden dat

een BVO sowieso geholpen dient te worden. Dat gaat de D66-fractie wat te ver.

In de vorige raadsperiode heeft de fractie zich steeds kritisch opgesteld met betrekking tot financiële ondersteuning van de BVO. Zij was en is van mening dat daaraan geen gemeenschapsgelden gespendeerd dienen te worden als er sprake is van falend beleid. Wat dit betreft moet spreker de heer Van Rossem corrigeren. Deze meende onder andere de D66-fractie als één van de collegepartijen in het vorige college eraan te moeten herinneren dat zij toen akkoord is gegaan met voorstellen betreffende de BVO. De fractie heeft zich daar toen verdeeld over uitgelaten.

Falend beleid is in Emmen aan de orde. Treffend is de titel van dit raadsvoorstel: "BVO Emmen op zoek naar zekerheden". Zekerheden zullen wat de D66-fractie betreft in het betaald voetbal in Emmen en elders nooit gevonden of gegeven worden. Dit metier is onvoorspelbaar en laat zich niet dekken door zekerheden, zeker niet als het bestuur ook nog eens afhankelijk is van twee externe financiers die elkaar het licht in de ogen niet gunnen en het lot van de BVO in handen hebben, zoals in Emmen.

Zekerheden kan het college ook niet geven met betrekking tot de lening, die naar het inzicht van de fractie geen zoden aan de dijk zet. Bovendien is zij van mening dat de gemeente geen bank van lening kan en mag zijn. Voor de BVO is dit voorstel amper een verlichting; zij blijft zitten met forse tekorten. Er zal dus verder gesaneerd moeten worden, daardoor gaat het niveau van de selectie achteruit, de toeschouwers vinden de weg naar het stadion niet meer, en zo komt de BVO terecht in een neerwaartse spiraal. Tien jaar vooruitkijken en verwachten dat alles netjes wordt terugbetaald, daar gelooft de D66-fractie bij deze bedrijfstak niet in. Vele fracties vragen naar zekerheden, maar krijgen die niet, nooit.

Waar de fractie van D66 wel in mee zou kunnen gaan, was het oprekken van de erfpachtconstructie, waarbij de gemeente weinig of geen risico zou lopen en de ontwikkelaars en de financiers ervan getuigen vertrouwen in de BVO te hebben en de hoeken in het stadion naar eigen inzicht invullen. Op 25 februari deelde de BVO het college schriftelijk mede dat zij opteert voor deze regeling. Waarom dit verder geen handen en voeten heeft gekregen is voor de fractie niet te achterhalen, maar het is wat haar betreft een gemiste kans. In haar beleving was deze optie voor de gemeente ook de enig verantwoorde. Het bedrijfsleven in deze regio roept dat betaald voetbal belangrijk is voor de economische ontwikkeling. Laat dat dan de handen ineenslaan opdat de BVO in de toekomst verder kan. Het argument dat nu ten aanzien van de alternatieve optie wordt gebruikt is 'tijdgebrek' omdat de KNVB aan het einde van deze maand moet beslissen wel of geen licentie aan de BVO te verstrekken. De D66-fractie denkt dat andere belangen een rol spelen en dat het businesspark hierbij het struikelblok is. Misschien is het wat te bedreigend, want haar inziens hadden de hoeken in het stadion op korte termijn kunnen worden volgebouwd; zij meent dat daar best belangstelling voor is. Maar ja, hoe ga je daarmee om als je ook nog een businesspark moet ontwikkelen?

De BVO Emmen is een bedrijf met ongekende ambities in het verleden die nooit verwezenlijkt werden. Gezien het huidige potentieel aan spelers zal dit ook in de toekomst niet lukken, zo zegt spreker als voetballenner. De BVO zal op eigen kracht en met beide benen op de grond haar boekhouding

op orde moeten brengen en moeten snoeien. Eerst maar weer een modale club. Natuurlijk heeft de BVO een brede maatschappelijke waarde, maar wat de D66-fractie betreft niet tegen elke prijs. De BVO is een bedrijf, en niet elk bedrijf dat in moeilijkheden is geraakt kan van overheidswege gesteund gaan worden. De BVO heeft in de afgelopen periode al genoeg de helpende hand gekregen, zonder het gewenste resultaat: een gezonde onderneming.

De heer Dijkgraaf stelt vast dat de raad vandaag spreekt over het zogenaamde maatschappelijk belang van de BVO voor Emmen, met de centrale vraag of de raad dit bedrijf nogmaals moet steunen, en dan niet met zo'n klein bedrag. De vraag is of de fractie van GroenLinks zo veel geld wil stoppen in een dergelijke voorziening. Voorstanders van de BVO hebben het steeds over de uitstraling die de BVO voor Emmen heeft, maar om welke uitstraling gaat het dan, en voor wie? Welk maatschappelijk belang dient een bedrijf als de BVO? Spreker heeft daar geen antwoord op. Ook wordt er steeds een vergelijking gemaakt met bijvoorbeeld de Muzeval, maar die vergelijking gaat wat hem betreft zeer mank. Met de beste wil van de wereld kan geen vergelijking worden getrokken tussen aan de ene kant cultuur en aan de andere kant 22 man die achter een balletje aan hollen. Het gaat in het betaald voetbal toch alleen maar om geld! Men kijke maar naar het Wereldkampioenschap. Spreker las verleden week in een artikel in het *Algemeen Dagblad* over het betaalde voetbal hoeveel profclubs er in de problemen zitten. Hij werd daar niet vrolijk van. Hoewel hij van aard positief is ingesteld durft hij te stellen dat het betaald voetbal zwaar ziek is. Moet de gemeente daarin geld blijven pompen met een zeer onzekere toekomst voor datzelfde betaald voetbal? Voor de fractie van GroenLinks is de BVO niet meer en niet minder dan een bedrijf met één doelstelling: zo veel mogelijk winst maken om steeds betere spelers te kunnen kopen en daardoor mee te liften in de vaart der voetbalvolkeren. Als bestuurders hun werk niet goed doen gaat een bedrijf failliet, simpel toch? Spreker kan zich niet aan de indruk onttrekken dat dit bij de BVO ook het geval was. Anders had de raad nu immers niet over een grote zak met geld gesproken. Zijn er geen kapitaalkrachtige voetballiefhebbers in Emmen die de BVO overeind willen houden? Laten zij een zodanige injectie in het betaald voetbal geven dat de top van de Eredivisie kan worden behaald.

Voor de GroenLinks-fractie is het tijd voor een definitieve, principiële en duidelijke keuze. Wat haar betreft is die keuze: geen lening. Het ware haar liever dat de politiek veel meer geld stopt in de breedte- en de amateursport, zeker waar het om jongeren gaat. Wil immers niet iedereen een gezond Emmen? Sportstimulering en -beoefening kunnen daartoe bijdragen. Spreker bedoelt niet het passief sporten, dat betrokkenen ook nog eens veel geld kost. Sportbeoefening is een bindmiddel, een middel om het welzijn, de gezondheid en de saamhorigheid van ouderen en jongeren te vergroten. Daarin zal de gemeente moeten investeren.

Het GroenLinks-standpunt zal duidelijk zijn. Wel is spreker benieuwd hoe standvastig andere fracties zullen zijn ten aanzien van gedane verkiezingsbeloften. Hoe geloofwaardig kan de politiek zijn? Is een afspraak een afspraak? Is beloven écht beloven?

De heer Schoo constateert dat de BVO Emmen voor de zoveelste keer op de raadsagenda staat, nooit positief, altijd met problemen. Het voetbal in Nederland heeft zich naar de mening van de DOP-fractie zelf kapot gemaakt. De KNVB zal andere maatregelen moeten nemen, want anders is te voorzien dat de Eerste Divisie moet worden opgedoekt vanwege de vele faillissementen die te wachten staan.

De DOP-fractie voelt zich absoluut niet verantwoordelijk, welk besluit er vanavond ook wordt genomen. Het bestuur en het management van de BVO Emmen dragen ten volle de verantwoordelijkheid voor de ontstane situatie. Zij zijn de oorzaak van deze situatie, en niemand anders. Anders gezegd: de leidinggevenden bij de BVO Emmen speelden op het niveau van de F'jes, terwijl het niveau van de Eredivisie noodzakelijk was. Het is voor de DOP-fractie onbegrijpelijk waarom het bestuur wél is opgestapt en het management doodleuk blijft zitten.

De fractie is het eens met alle reacties uit de bevolking waarin tegen dit raadsvoorstel wordt geageerd. Ook aan de andere fracties en het college hebben burgers duidelijk laten weten dat dit absoluut niet kan en zeker geen algemeen belang dient, hoogstens een klein deelbelang. De BVO heeft van het vorige college en de vorige raad altijd een voorkeursbehandeling gehad, en dat keurt de DOP-fractie ten zeerste af. Langs deze weg dankt spreker alle briefschrijvers, e-mailers, fax'ers en bellers voor hun reactie. Hij moet erbij vermelden dat er ook mensen waren die vóór dit raadsvoorstel zijn, maar in grote meerderheid waren de reacties toch tegen dit raadsvoorstel gericht.

De DOP-fractie heeft zich in de afgelopen jaren altijd duidelijk opgesteld en gezegd op geen enkele wijze het bedrijf 'betaald voetbal' te zullen steunen. Zij vindt dit raadsvoorstel dan ook zeer slecht. Spreker voorspelt dat de BVO in januari 2003 alsnog failliet gaat, en dan zal het bedrag van € 1,8 miljoen als sneeuw voor de zon verdwenen zijn. Dat is een onaanvaardbaar risico dat geen geldschietster of bank durft te nemen, het college van b. en w. van Emmen blijktbaar wél. De fractie vindt dit voorstel dan ook haast een daad van zeer zwak en roekeloos besturen van de gemeente Emmen en houdt elk lid van het huidige college hiervoor verantwoordelijk.

Spreker weet dat de PvdA op z'n zachtst gezegd altijd wat gemakkelijk omgaat met in het uitgeven van overheidsgeld, de VVD iets zakelijker tegen de zaak aan kijkt en het CDA in de afgelopen verkiezingstijd duidelijke taal heeft gesproken. De leus was 'afsprake is afspraak', en daar houdt hij de CDA-fractie aan. De overige partijen in de raad zullen wel raad met dit raadsvoorstel en dus zal hij daarop geen beroep doen.

Spreker doet een ernstige beroep op het college van b. en w. om dit zeer slechte raadsvoorstel terug te nemen. Het is nu nog niet te laat. De collegepartijen roept hij op voor het algemeen belang van Emmen te kiezen en niet voor een zeer veel geld verslindend deelbelang.

Het moge duidelijk zijn dat de DOP-fractie tegen dit raadsvoorstel is.

De heer Meijering las op weg naar de raadsvergadering een pamflet met de tekst: 'Een rode bal en een klavertjevier brengen de BVO Emmen voetbalplezier'. Allereerst wil hij zijn waardering uitspreken voor de wijze waarop de supporters van de BVO Emmen zich hebben gemanifesteerd in deze ook

voor hen zeer moeilijke tijd. Ook heeft hij waardering voor de medewerkers die hun schouders eronder hebben gezet om de BVO in de benen te houden.

De BVO Emmen is een voetbalorganisatie met allures die graag wil blijven bestaan. In 1998 is door de gemeente Emmen het stadion overgedragen aan de BVO, met een bedrag voor achterstallig onderhoud en daarnaast een borgstelling voor een lening van f 2 miljoen. De ondergrond van het stadion werd evenwel niet overgedragen; daarvoor werd een erfpachtconstructie met een looptijd van 25 jaar bedacht. De borgstelling zou jaarlijks met 4% moeten afnemen, opdat deze na 25 jaar kon komen te vervallen. Bij tussentijdse calamiteiten binnen de BVO zou het stadion vervallen aan de gemeente Emmen voor de rest van de borgstelling. Met andere woorden: als de BVO op dit moment niet in staat is haar verplichtingen na te komen betaalt de gemeente € 770.000,- en is het stadion eigendom van de gemeente. De ONE-fractie heeft indertijd tegen de transactie gestemd omdat de erfpachtconstructie naar haar oordeel een wurgconstructie was. Een door de fractie ingediend voorstel werd door de raad echter niet gehonoreerd. Spreker is blij dat er nu méér fracties zijn die vinden dat de erfpachtconstructie op de helling moet. Bij de verstrekking van een subsidie voor aanpassing van het stadion in 2000 heeft de ONE-fractie opnieuw gevraagd de erfpacht op te rekken, van mening zijnde dat de BVO Emmen alleen op die wijze in staat zou worden gesteld bij reguliere bankinstellingen of particuliere geldschietsters geld te lenen, en dan voor de langere termijn. Een ONE-amendement terzake kon echter in maart 2000 niet rekenen op een meerderheid. In januari 2002 hingen er weer donkere wolken boven de BVO Emmen: een tekort van vele miljoenen en een bestuur dat diens verantwoordelijkheid niet kende en opstapte. Er werd op last van de BVO Emmen een extern onderzoek ingesteld door een jurist en een accountant. Het rapport van de onderzoekers werd beschikbaar gesteld en de ONE-fractie was met de inhoud ervan niet gelukkig; daarover zijn al vele woorden vuil gemaakt.

Vóór de verkiezingen is door meerdere partijen, waaronder collegepartijen, gezegd dat er geen geld van de gemeente in de exploitatie van de BVO mocht worden gestoken. Ook de ONE-fractie heeft dat gezegd. In een interview op de middenstip bij de BVO Emmen met TV Drenthe is gebleken dat voor de meerderheid van de fracties het oprekken van de erfpachtconstructie bespreekbaar was.

Nu het water tot aan de lippen staat mag de raad van de gemeente Emmen het verlossende woord spreken over een lening van € 1,8 miljoen tegen een rente van 6,5% en een aflossingstermijn van tien jaar. In de commissie is van de kant van het college reeds duidelijk aangegeven dat de BVO Emmen, omdat deze een onderneming is, zich niet kan beroepen op subsidieregels die voor ondernemingen mogelijk zijn. De vraag aan het college is: is dit bereid de erfpachtconstructie binnen nu en één jaar op te rekken, en wel zodanig dat de daarop rustende garantstelling van € 770.000,- komt te vervallen?

De burgemeester verzoekt de vice-voorzitter de vergadering even te schorsen. Er is een melding binnengekomen over het ontploffen van een vuurwerkbom, waarbij sprake is van een gewonde en van evacuatie. Hij moet op dit moment even

overleggen met de explosievenopruimingsdienst en de brandweer over te nemen maatregelen.

De vice-voorzitter voldoet aan dit verzoekt en schorst de vergadering.

Schorsing.

De vice-voorzitter heropent de vergadering en deelt mede, alvorens het woord aan de burgemeester te geven voor het antwoord in eerste termijn namens het college, dat het door de PvdA-fractie een amendement wordt ingediend dat als volgt luidt:

De raad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op 27 juni 2002,

gelet op het voorstel van het college terzake de verstreking aan de BVO Emmen van 17 juni 2002, nr. 125;

gehoord de beraadslagingen;

overwegende dat het wenselijk is nadere voorwaarden te stellen bij het tegemoet komen aan de hulpvraag van de BVO;

van mening zijnde dat deze voorwaarden onderdeel van het besluit van de raad van de gemeente Emmen dienen te zijn;

besluit het voorstel van het college onder agendapunt B8 als volgt te wijzigen:

"besluit:

- 1. een lening van € 1.800.000,- aan de BVO Emmen te verstrekken in de vorm van een annuïteitenlening tegen een rentepercentage van 5,5, af te lossen in 10 jaar, ingaande 01-07-2003;**
- 2. Als voorwaarden voor het besluit zoals onder punt 1 genoemd te stellen dat:**
 - a. vóór 01-01-2003 sprake dient te zijn van een heldere bestuurs- en beheersstructuur, waarbij vermenging van belangen dient te zijn vermeden;**
 - b. vóór 01-01-2003 sprake dient te zijn van een adequate administratieve organisatie, voorzien van een systeem van interne controle, op basis waarvan transparante en waarheidsgetrouwe financiële verslaggeving mogelijk is;**
 - c. sprake moet zijn van sluitende en reële begrotingen voor het komende seizoen, alsmede op meerjarenbasis;**
 - d. sprake moet zijn van adequaat toezicht op periodiek door de BVD te verstrekken financiële rapportages door of namens de gemeente;**
 - e. sprake is van een gegarandeerde borgstelling door rechts- en/of natuurlijke personen vóór tot daadwerkelijke verstreking van gelden uit de lening wordt overgegaan;**
 - f. de gelden van de lening worden verstrekt ter leniging van kortlopende schulden, waartoe de**

BVO daartoe in aanmerking komende facturen ter betaling door de gemeente inzendt.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van 27 juni 2002.",

en gaat over tot de orde van de dag.

De burgemeester wil allereerst zeggen dat er in het college geen portefeuillehouder BVO is. Gezien de veelheid aan betrokken portefeuillehouders is afgesproken dat hij namens het college het eerst zal antwoorden.

Hij stelt vast dat alle fracties hebben gezocht naar zekerheden. Een Engelse voetballer heeft hij eens een uitspraak horen doen die, vertaald, luidde: "Wat is zeker in het voetbal? Nou, zeker is: het spel duurt twee keer 45 minuten en als het afgelopen is heeft Duitsland altijd gewonnen!"

In diverse bewoordingen is de voorgeschiedenis al geschetst, maar ook spreker wil namens het college daarover iets zeggen.

Begin dit jaar werd de financiële problematiek bij de BVO duidelijk. Er kwam een telefoontje van de raad van advies met de mededeling: er zijn problemen, het bestuur heeft de verantwoordelijkheid genomen en is afgetreden, we willen een afspraak met het college want we komen er zelf niet uit! Sprekers eerste reactie was het spijtig te vinden dat het bestuur was opgestapt. Het bestuur behoort immers verantwoordelijkheid te nemen en te proberen uit de problemen te komen. Het heeft tenslotte een andere verantwoordelijkheid dan een politiek orgaan als het gemeentebestuur. Vanaf het begin is ook helder richting de BVO gezegd dat het bestuur verantwoordelijk wordt geacht voor de ontstane situatie. Het doet er niet toe of een bestuurslid een paar weken eerder is afgestapt dan andere leden, want het bestuur zoals dat in het afgelopen seizoen functioneerde is verantwoordelijk. Spreker heeft namens het college aan de raad van advies letterlijk gezegd: "Als u het bestuur decharge verleent, dan treedt u zelf in de verantwoordelijkheden van het bestuur, maar ik ga ervan uit dat er géén decharge is verleend." Hij noemt dit om aan te geven op welke toon vanuit dit huis is gereageerd toen de problemen werden gemeld.

Het rapport van Reitsma en Geenen, waaraan diverse sprekers hebben gerefereerd, is niet gemaakt in opdracht van de gemeente. Het is door de raad van advies wel aan de gemeente beschikbaar gesteld en het college heeft het met goedkeuring van die raad aan de gemeenteraad ter beschikking gesteld. Wat in dit rapport staat acht het college een advies aan de BVO, maar het maakt wel helder hoe de situatie heeft kunnen ontstaan. Met name één zinsnede in dit rapport deed de adrenaline bij de bestuurders in dit huis wat oplopen, en wel de zinsnede waaruit zou kunnen worden opgemaakt dat de boekhouding geen getrouw beeld geeft van vermogen en exploitatie. In zo'n geval is er iets heel ergs aan de hand, getuige de recente voorbeelden in Amerika (Enron en Worldcom). Het kan niet zo zijn dat de gemeente boekhoudingen met een accountantsverklaring voorgelegd krijgt die geen getrouw beeld geven van de werkelijkheid ten aanzien van vermogen en exploitatie. Het college heeft dan ook gevergd dat duidelijk zou worden gemaakt of hiervan wel of geen sprake was. Zeer onlangs heeft het college hierover met de makers van het rapport indringend kunnen

communiceren, waarop een brief van de makers is gevolgd waarvan de raad kennis heeft kunnen nemen. B. en w. achten deze zaak voldoende onderzocht. Wat hun betreft is de conclusie dat er niet gesjoemeld is en dat de gemeente dus niet belazerd is, maar dat het met de boekhouding heel wat beter kan. Daarvan heeft het college geleerd. Hoe dan ook, het rapport is ook bij b. en w. heel hard aangekomen. Dat heeft natuurlijk de nodige invloed gehad op de manier waarop vanuit dit huis is gereageerd.

De situatie is door het college vervolgens meteen aan de toenmalige raad voorgelegd, van mening zijnde dat de raad er recht op had te weten wat er speelt en wat de achtergronden zijn. De reactie van de Emmense politiek was heel duidelijk: wij willen niet meedoen in de exploitatie van de BVO. Het college heeft dat als een tamelijk principiële uitgangspunt ervaren, al betrof het geen raadsbesluit en zelfs geen officieel commissieadvies. De raad heeft toen niet uitgesproken van mening te zijn dat er helemaal niets moest gebeuren, maar wél aangegeven dat de BVO in eigen huis orde op zaken moest stellen.

Aldus was de situatie in januari/februari. Een en ander is richting de BVO helder gecommuniceerd. Vervolgens heeft een aantal mensen bij de BVO de schouders eronder gezet om de boel weer enigszins op orde te krijgen en te proberen de club weer in de goede richting te duwen. Met kunst- en vliegwerk is het gelukt in elk geval het lopende seizoen af te maken. Nu komt echter het volgende seizoen, en daarvoor zal de BVO moeten voldoen aan de licentievoorwaarden van de KNVB. Het is op zich niet zo'n probleem dat met betrekking tot een stadion een schuld staat, wél een probleem is het gebrek aan liquiditeit. Voor de kortlopende schulden is op dit moment geen enkele dekking. Daarnaast moet de BVO in haar begroting fors terug in lasten en eigenlijk omhoog in opbrengsten. Dat proces is ingezet en er ligt nu een begroting met nog een tekort, een liquiditeitsprognose die nog niet helemaal sluit, maar het is wel een begroting die naar de mening van het college een stuk realistischer is dan de begroting van verleden jaar en die, voor zover sprekers informatie strekt, in grote lijnen door de KNVB aanvaard kan worden, doch er zal wel een oplossing moeten komen voor de kortlopende schulden, c.q. de liquiditeitsproblematiek. Dit is enkele weken geleden duidelijk geworden. Aangezien de raad na vandaag op reces gaat en pas in september weer bijeen komt, zou uitstel van een beslissing volgens verkregen informatie leiden tot afstel van betaald voetbal in Emmen. Met andere woorden: er moet een noodverband gelegd worden omdat het weleens met het betaald voetbal in Emmen gebeurd zou kunnen zijn als dit níet wordt gedaan.

Gezien de tijdsdruk heeft het college niet de meest briljante procedure kunnen volgen om met de raad van gedachten te wisselen over allerlei varianten en de inhoudelijke merites ervan te beoordelen. Het college heeft zich daarvoor reeds geëxcuseerd, er zich van bewust zijnde dat het op deze manier moeilijk is te besluiten. Niettemin is het nodig dat er vanavond een besluit wordt genomen. Degene die heeft verzocht het voorstel terug te nemen moet spreker dan ook teleurstellen.

In de bijdragen vanuit de raad was te merken dat er wordt geworsteld met de omstandigheid dat bij eerdere gelegenheden reeds bepaalde uitspraken over de BVO zijn gedaan en de realiteit van dit moment, terwijl raadsleden tegelijkertijd

misschien zelf voetballiefhebber en BVO-supporter zijn. Het een worsteling die ook niet aan het college voorbij is gegaan. Het hoort vanuit de samenleving verschillende geluiden, voors en tegens. Het is dan ook niet over één nacht ijs gegaan om tot een bepaald oordeel te komen. Net als bij elk ander onderwerp is er natuurlijk een mengeling van portefeuillebelangen, van hobby's en stokpaardjes, maar wat eenieder moet drijven is het algemeen belang.

In de commissie is de suggestie 'failliet laten gaan en vervolgens doorstarten' gedaan, maar het probleem is dat er geen nieuwe licentie komt als de BVO failliet gaat. Het is in Den Bosch één keer vertoond en dat heeft nogal wat kwaad bloed gezet bij de crediteuren, iets wat spreker zich kan voorstellen. Gegeven de huidige situatie van het betaald voetbal in Nederland denkt hij dat het morgen wel eens druk zou kunnen worden met aanvragen om surseance en faillissement van BVO's als dit een uitweg zou zijn, want dan zou men wel heel gemakkelijk van schulden afkomen. Dit is dus geen begaanbare weg. In geval van het normale bedrijfsleven, voor zover daarmee al een vergelijking mogelijk is, kan een bedrijf surseance of een faillissement aanvragen en doorstarten, doch dit is in het geval van een BVO niet mogelijk. Anders gezegd: er komt een noodverband met een redding, of het is gebeurd!

Eén van de sprekers heeft gezegd elk lid van het college verantwoordelijk te achten voor hetgeen nu voor ligt, terecht, want het is een unaniem voorstel, maar wat als deze stap richting de raad niet was gezet en de BVO stilletjes haar licentie had verloren? In dat geval had terecht kunnen worden gevraagd waarom er geen voorstel aan de raad was voorgelegd. B. en w. vonden het hun bestuurlijke plicht de raad in elk geval een voorstel voor te leggen. Welke conclusie de raad uiteindelijk trekt is uiteraard aan de raad zelve, doch het college ziet het als diens plicht de raad te melden dat de situatie is zoals die is, deelgenoot te maken van de overwegingen en mogelijke oplossingen en aan te geven waarom welke conclusie is getrokken.

Terecht is gesteld dat de gemeente geen bank van lening is. Verleden week heeft spreker op een avond van de Rabobank, waarop aan de orde kwam of kantoren in de buitendorpen misschien gesponsord moesten worden door de gemeente, gekscherend gezegd dat de Rabobank wellicht kon worden genationaliseerd! Hoe dan ook, de gemeente is inderdaad geen bank van lening. Het is een hoge uitzondering dat de gemeente overgaat tot het verstrekken van een lening. In geval van het door de gemeente verstrekken van een lening zal moeten worden aangegeven dat er sprake is van een maatschappelijk belang. Het gaat dus niet alleen om 22 man die in de buurt van een bal rennen en een scheidsrechter. Het is weliswaar sport, maar het gaat om veel meer, zoals het economische belang dat eraan vastzit. Zo wordt er nadrukkelijk gesproken over de ontwikkeling van het businesspark Meerdijk, een besluit van de raad zelf. Dit was ook de doorslaggevende reden bij de provincie om subsidie te verlenen in de bouwkosten van het stadion Meerdijk. En wat de ontwikkeling van het businesspark betreft: heel vriendelijk gesteld zegt spreker dat daarover nog eens moet worden nagedacht, waarmee er eigenlijk een streep door wordt gehaald.

De vraag is: wat betekent het als het betaald voetbal in Emmen ophoudt? Met betrekking tot de economische aspecten is te zeggen dat in dezen onder meer sprake is van een platform waar ondernemers elkaar ontmoeten, niet alleen van

naar een voetbalwedstrijd kijken, maar een mogelijkheid om zaken te doen en relaties te ontmoeten, kortom: het gaat om een breder economisch belang.

Voorts meent spreker dat de Emmen qua sport goed bekend staat. Op de staatjes van 100.000plus-gemeenten scoort Emmen op het ene vlak wat laag en het andere wat hoog, maar waarmee de gemeente absoluut niet achter loopt is de bijdrage die de gemeente jaarlijks verleent aan sport. De gemeente doet daaraan nogal wat, gelukkig maar, want sport is maatschappelijk heel belangrijk. De miljoenen euro's die jaarlijks aan sport worden gegeven gaan allemaal naar de amateursport/breedtesport. Van de 100.000plus-gemeenten geeft Emmen volgens spreker het meeste aan sport uit. Laat men alstublieft niet de fout maken de BVO tegenover de amateursport te zetten, want het zijn twee verschillende dingen. Waar het gaat om een lening aan de BVO is het niet erg zinnig te zeggen dat het geld beter aan de breedtesport kan worden gegeven, want een lening is geen subsidie en moet dus terugbetaald worden. Als het idee zou bestaan dat er alleen aandacht bestaat voor de BVO en niet voor andere sport moet dat worden verworpen. Amateursport en breedtesport zijn belangrijk, en de gemeente geeft daar heel wat geld aan uit, maar naast handbal en tafeltennis is de BVO wel één van de topsportactiviteiten in de gemeente. Op de vraag welke uitstraling dat heeft, kan erop worden gewezen dat de naam 'Emmen' via topsport geregeld op tv- en radiozenders komt.

De BVO heeft eveneens te maken met passieve recreatie. Naast het Noorderdierenpark is de BVO de meest bezochte betaalde attractie in Emmen. Daaraan hoeft niets te worden toegevoegd; het is een feit. Er ligt tevens een relatie met het onderwijs. De scholengemeenschap KDC De Zuidoosthoek heeft de afgelopen jaren op een verdienstelijke wijze geprobeerd sport en onderwijs met elkaar te combineren. De KDC is in beeld als een school met een landelijke erkenning op dit punt. Als de BVO verdwijnt, is dat ook niet gunstig voor die ontwikkeling. Zo zijn er nog veel meer zaken die het maatschappelijk belang van de BVO aangeven en die in dezen een rol spelen. Zo weten bijvoorbeeld veel mensen niet dat Emmen voor de politie extra geld krijgt omdat hier een BVO aanwezig is. Het is geld waarmee nuttige dingen worden gedaan.

Spreker heeft met het voorgaande een kijkje in het denken van het college gegeven. Aan de andere kant is het natuurlijk wél zo dat met de conclusie waartoe het college is gekomen geld is gemoeid, zij het geen schenking, maar een lening waarvoor rente zal moeten worden betaald. Daarop is trouwens ook kritiek gekomen: de provincie vindt dat de gemeente te veel rente vraagt. Welnu, dan zal dit wel zakelijk zijn! Het is inderdaad een zakelijke transactie, echter toch met enig risico. In het voorstel is dan ook ingebouwd dat men de rente kan laten fluctueren met de risico's die worden gelopen. Wanneer wordt gesteld dat er aanvullende zekerheden nodig zijn, moet worden gezegd dat die vanwege de tijdsdruk niet verder konden worden uitgewerkt. Het gaat nu om een keuze en daaraan kan de raad een nadere invulling geven, alhoewel daar niet veel tijd voor is; daarvoor zal dus een praktische oplossing moeten worden gevonden. De voorwaarden die in het PvdA-amendement staan, staan overigens voor een groot deel al verwoord in het voorstel van b. en w. Ook zij vinden dat de beheers- en bestuursstructuur anders

moet en dat de financiële verslaglegging helderder moet en vanuit een 'going concern'-situatie inzicht moet verschaffen, met periodieke rapportages die aangeven hoe de zaak zich ontwikkelt. Het college vindt het voorts geen verkeerd idee een deel van de lening in de achterzak te houden zo lang er een liquiditeits- en een begrotingstekort wordt aangegeven. Zo moet een aantal zaken nader worden ingevuld. Vanavond is niet het moment om te bekijken wat aan de raad en wat aan het college is, want de raad is ten volle gerechtigd aan het eventueel verstrekken van een lening objectieve randvoorwaarden te verbinden.

Het moge duidelijk zijn dat het college van mening is dat het voor deze gemeente om een groot aantal redenen slecht zou zijn als het betaald voetbal uit Emmen zou verdwijnen. Dit is naar het oordeel van het college niet alleen voor dit moment slecht, maar ook voor de toekomst. Er dient ook te worden gekeken naar continuïteit van processen, waarbij is te wijzen op de nieuwbouw op de Meerdijk waarvan de verf amper droog is en waarin niet alleen gemeenschapsgeld zit maar ook ander geld, in totaliteit zo'n € 6 à € 7 miljoen. Met alle respect voor het idee 'atletiekbaan' van de heer Van Rossem meent spreker dat dit toch een ander effect zou hebben dan wanneer er alleen sprake is van een betaaldvoetbalorganisatie. Hij denkt eerlijk gezegd ook dat zoiets zou leiden tot meerkosten in de onderhoudssfeer, welke kosten de gemeente dan zou moeten afdekken.

Door het college is een aantal oplossingsrichtingen op papier gezet en bezien wat de waarde daarvan is. Er is van alles bekeken, van aankoop van het stadion tot aanpassing van de erfpachtconstructie. In de commissie heeft de heer Arends gevraagd wat het boekverlies voor de gemeente is als het stadion voor bij wijze van spreken één euro zou worden overgedragen aan de BVO, en daarop heeft spreker laten weten dat het niet zozeer gaat om het verlies als wel om de winst voor de BVO die deze maand kan worden gemaakt om aan de licentievoorwaarden te kunnen voldoen. En wat de erfpachtconstructie betreft: al toen de raad van advies met de problemen bij b. en w. kwam, hebben zij meteen gezegd dat wat hun betreft een oprekking van de erfpachtconstructie naar 99 jaar best bespreekbaar is en dat tevens kan worden gesproken over het voorzien van de hoeken van een andere bestemming, doch dat de raad in beide gevallen het beslissende orgaan is. In elk geval is door het college de bestuurlijke bereidheid uitgesproken dit bij de raad aan te kaarten. De suggestie dat het dit ziet als een concurrentie op de Meerdijk is niet juist, maar een en ander moet wel in combinatie met elkaar worden gezien. Als er een bestemmingsplan Meerdijk wordt gemaakt, zou in de beleving van het college de bestemming voor de hoeken eenzelfde kunnen zijn, gerelateerd aan de bestemming die de rest van de Meerdijk krijgt, om eenheid van benadering in het gebied te houden. Niet gezegd is dat de hoeken niet eerder mogen worden geëxploiteerd dan nadat bijvoorbeeld 50% van de Meerdijk is verkocht. Daarin zit geen concurrentie, het is een aanvulling.

Als de raad vanavond als intentie zou uitspreken dat de erfpacht kan worden verlengd tot 99 jaar valt dit nog wel snel te regelen, maar het probleem is dat het langer dan één avond duurt om een bestemmingsplan te maken. Zelfs vanuit de brief van 25 februari geredeneerd was dit al geen haalbare kaart. Spreker nodigt de raad graag uit over de genoemde intentie in tweede instantie een mening te geven, want wat

het college betreft is het een bespreekbare en begaanbare weg. Die past bij de vraag van de heer Leutscher: hoe kun je de club, los van een krediet dat in feite een noodverband is, een duwtje in de rug geven opdat die zich structureel beter kan ontwikkelen?

Reeds gezegd is dat het college door de korte spanne tijds tussen de commissie- en deze raadsvergadering en eigenlijk ook door het ontbreken van een commissieadvies niet verder heeft kunnen kijken naar de invulling van garanties. Spreker kan zich voorstellen dat, als de raad zou besluiten aan een lening borgstelling of garanties te koppelen, daarmee op een bepaalde manier wordt omgegaan. Voor de KNVB zal nodig zijn dat het besluit over het krediet vanavond wordt genomen, doch de raad zou kunnen besluiten tot een gelimiteerde ruimte die het college in de zomermaanden mag gebruiken om problemen op te lossen, waarbij met name valt te denken aan de handelscrediteuren. Het licht moet immers wel blijven branden, anders wordt het lastig met avondwedstrijden.

Spreker wil vervolgens een koppeling leggen met de financiële aspecten van het nu geldende erfpachtcontract. Als de BVO failliet zou gaan, zou de gemeente volgens dat contract gehouden zijn het stadion terug te kopen voor € 1,7 miljoen. Hij zou de raad dus sowieso om geld moeten vragen, óf voor de lening, óf voor de afwikkeling van het erfpachtcontract. De gemeente loopt op dit moment dus in concreto risico. Hij stelt voor maximaal 50% van het bedrag beschikbaar te stellen om de noodzakelijkste crediteuren af te lossen, waarbij hij met name denkt aan de crediteuren die de heer Leutscher heeft genoemd, i.c. de handelscrediteuren, belastingen, pensioenen en sociale premies, om vervolgens in september met een definitieve invulling van de borgstellingen bij de raad te komen. Spreker wil het de raadsleden niet aandoen dat zij van vakantie moeten terugkeren om hierover te vergaderen, tenzij het echt zou moeten. Feit is immers dat er deze maand een beslissing valt over de licentie.

Aan het begin van dit antwoord is geschetst wat vanuit de commissie en de raad in januari/februari aan het college is gemeld. Het college heeft gemeend met dit voorstel te mogen komen omdat het zich houdt aan de voorwaarde die in die periode is gesteld: geen cent bij de exploitatie. Een lening die met rente terugbetaald moet worden is in de beleving van het college geen bijdrage aan de exploitatie, maar een zakelijke benadering van kredietverstrekking. Het heeft dit voorstel aan de raad durven doen gezien de grote maatschappelijke belangen van de BVO voor Emmen, belangen die niet alleen liggen in het heden, maar ook in de toekomst en die parallellen hebben met andere zaken. Heel duidelijk gezegd: als Emmen afscheid moet nemen van betaald voetbal, is dat ook schadelijk voor het imago van Emmen, en dat gaat verder dan voetbal. Met het grotestedenbeleid en de Strategienota in het verschiet zal vertrouwen moeten worden verkregen van medefinanciers voor projecten in dat verband. Het is heel goed te beseffen dat wordt gekeken hoe Emmen met deze zaak omgaat. Emmen is een grote gemeente in Noord-Nederland met grote verantwoordelijkheden, ook ten aanzien van voorzieningen voor burgers van buiten Emmen. De gemeente wil bepaalde ambities waarmaken, ambities die heel breed zijn. Men zal spreker geen vergelijking horen trekken tussen cultuur en sport: ieder z'n smaak, ieder z'n waarde, met respect voor het brede spectrum dat Emmen te bieden heeft. De raad spreekt in verband met de Strategienota, het

grotestedenbeleid en laatstelijk nog de Perspectiefnota vaak over behoud van voorzieningen die Emmen heeft. Welnu, vanavond gaat het om het behoud van een voorziening en het creëren van bestuurlijk draagvlak binnen en buiten Emmen om de voorzieningen die in het kader van de ontwikkeling van de gemeente nodig worden geacht veilig te stellen. Dat gaat verder dan een hobby, dit gaat verder dan een portefeuille, dit overstijgt partijbelang, dit is algemeen belang.

De vice-voorzitter heeft nog een vraag over de borgstelling. De burgemeester heeft gesteld dat het college over de helft van het bedrag zou willen beschikken en in september, als is gesproken over de borgstelling, bij de raad te zullen terugkomen. Betekent dit dan dat de borgstelling over de helft van het bedrag gaat of over het hele bedrag?

De burgemeester antwoordt dat een krediet wordt gevraagd van € 1,8 miljoen, waarvan het college zich voorstelt dat de helft ervan beschikbaar komt en dat de andere helft wordt bevroren totdat borgstellingen kunnen worden voorgelegd.

Wethouder Wachtmeester voelde zich enigszins uitgedaagd door de heer Halm, die de vraag opwierp: hoe kan het dat iemand die uit de bankwereld komt zo'n voorstel steunt? Daarop de reactie dat hij niet verantwoordelijk is voor het verleden. Hij heeft dit voorstel zakelijk en pragmatisch benaderd: er is een liquiditeitsprobleem dat moet worden opgelost. Hoe ingewikkelder de constructies worden, hoe meer er aan de strijkstok blijft hangen, zo heeft de ervaring hem geleerd. In dit soort situatie moet degene die hulp vraagt niet al te ruimhartig tegemoet worden gekomen, maar krap worden gehouden om druk op verdere financiële terughoudendheid te houden, eveneens een ervaring die hij in de afgelopen 34 jaar heeft opgedaan.

Kijkend naar een stadion dat er nog geen jaar staat, stelt spreker vast dat er sprake zou zijn van een flinke kapitaalvernietiging als de stekker eruit wordt gehaald. De provincie heeft er f 2,5 miljoen in gestoken, en dat is ook het orgaan dat beslist over de Kompas-gelden, gelden die de gemeente heel dringend nodig heeft. Hij hoeft niet te vertellen hoe daarop de reactie zou zijn als de BVO ophoudt te bestaan. Verder zou de gemeente het stadion moeten terugkopen voor € 1,7 miljoen. Een aantal grote geldschietters zou dat niet op prijs stellen.

Het businesspark betekent volgens spreker voor Zuidoost-Drenthe een economische impuls. Dit gebied staat er wat dit betreft niet goed voor, zoals onlangs nog is gebleken uit vergelijkingen tussen gemeenten in het noorden des lands. Hem dunkt dat deze impuls heel goed is voor dit gebied.

Alles wat nu speelt is ook slecht voor het imago van Emmen, maar het wordt nog slechter als de stekker eruit gaat.

En wat de garantstelling betreft: er zit 1% fluctuatie in om de BVO over de streep te halen en dan gaat het om € 40.000,- per jaar. Hoe dan ook, daar zit wat rek in en daarover kan dus worden onderhandeld.

Dit zijn de afwegingen die spreker heeft gemaakt en die hem hebben gebracht tot het besluit met dit voorstel mee te gaan.

Wethouder Evenhuis vindt dat de burgemeester in diens beantwoording zeer volledig is geweest. Daarom nog slechts een enkele opmerking.

Een verlenging van de erfpacht zou van belang kunnen zijn voor een structurele oplossing. Daarover valt wat het college betreft beslist te praten. Het zou erop neerkomen dat voor de korte termijn de lening wordt verstrekt en voor de lange termijn de erfpacht wordt verlengd tot 99 jaar.

De BVO is geen gewoon bedrijf. Er wordt wel winst gemaakt, hopelijk op het veld, maar het gaat om een voetbalbedrijf. Als hier een nieuw bedrijf wordt gevestigd kan dat 20% IPR krijgen, doch dit geldt niet voor de BVO. Zij is een andersoortig bedrijf dan vele andere, ook uit het oogpunt van subsidie. Het economisch belang is reeds aangegeven, zodat daarop nu niet meer hoeft te worden ingegaan.

Wethouder Klaver merkt op dat zijn vader elektricien was en dat het vanavond veel over stekkers gaat. Hij heeft niets toe te voegen aan hetgeen de burgemeester en de collega's Wachtmeester en Evenhuis hebben gezegd.

Wel heeft hij er behoefte aan het geheugen van de heer Van Rossem op te frissen.

Het zal in het duale bestel nog moeten blijken of de CDA-fractie zich aan afspraken houdt < spreker heeft er een eigen opvatting over >, maar het gaat hem nu om de vraag of de heer Van Rossem roomser wil zijn dan de Paus. Hij herinnert hij zich dat in 1998 vier raadsleden van de Socialistische Partij in de raad kwamen en dat de heer Van Rossem al was afgescheiden toen deze amper was geïnstalleerd als raadslid en zich 'Socialisten '98' ging noemen. Een aantal jaren later moest dat ook maar niet meer, en noemde deze zich 'Leefbaar Emmen'. Over kiezersbedrog gesproken!

De vice-voorzitter wil nu de vergadering schorsen voor de maaltijd en het plegen van overleg.

De vergadering wordt geschorst tot 20.15 uur.

Schorsing.

[**De vice-voorzitter** deelt tijdens de schorsing mede dat vanwege nog te voeren beraad de schorsing langer duurt dan is aangekondigd].

De vice-voorzitter heropent de vergadering te 20.40 uur.

De heer Leutscher wil namens de fracties van de VVD en de PvdA een nieuw amendement indienen.

Op basis van het gestelde in eerste termijn en gegeven het door de PvdA-fractie ingediende amendement, wordt getracht te komen tot een nieuw amendement. Dat is opgebouwd uit een aantal elementen. Het eerste heeft te maken met een structurele oplossing van de problematiek bij de BVO Emmen. Tot de slotsom is gekomen dat de erfpachtermijn moet worden opgerekt van 25 naar 99 jaar. Het college wordt verzocht daarbij de ontwikkeling van de hoeken mee te nemen, in combinatie met het bedrijvenpark, vanuit een eenheid van benadering van het betrokken gebied. Waar het gaat om het vertrouwen in de BVO, is de mening dat directie en management een zware verantwoordelijkheid dienen te nemen. Daarbij is een saneringsprogramma meegenomen en de mogelijkheid dat de BVO Emmen het einde van de vol-

gende competitie niet meer meemaakt. Daarnaast mag er geen sprake zijn van verwevenheid van rollen van bestuurders en financiers. Het derde element betreft de oplossing van het acute probleem, waarbij het in concreto gaat om de lening van € 1,8 miljoen. De indieners van het nieuwe amendement vinden dat daarvan nu € 900.000,- beschikbaar kan worden gesteld ter leniging van schulden aan handelscrediteuren en achterstallige pensioengelden en belastingen, en dat de overige € 900.000,- wordt geclausuleerd, waaronder € 150.000,- ter lening van het liquiditeitstekort. Voorts wordt het college de opdracht meegegeven voor het totale bedrag van € 1,8 miljoen garantstellingen te vinden.

Ten slotte stelt spreker voor na deze termijn een derde termijn in te lassen en in een de tussenliggende periode door de coalitiepartijen te laten bezien of een amendement als aangegeven aanknopingspunten biedt. De andere partijen worden uitgenodigd deel te nemen aan overleg hierover om te proberen te komen tot een meerderheid in de raad.

De heer Arends dankt de burgemeester voor diens uitvoerige, grondige beantwoording. Helder en zakelijk is aangegeven hoe de zaken liggen. De PvdA-fractie heeft voldoende aanknopingspunten gevonden om er vertrouwen in te kunnen hebben dat het ingediende amendement ook in het college op draagkracht kan rekenen. Over de opening zoals aangegeven door de heer Leutscher is overleg gepleegd. De fractie ziet mogelijkheden om datgene wat zij bij amendement heeft ingebracht te combineren met hetgeen door de VVD-fractie is ingebracht. Ook de PvdA-fractie heeft zich uitgesproken over de consequenties die het bestuur en het management zouden moeten trekken. Daarvan hoeft niets te worden teruggenomen. Voor sprekers fractie blijft de geclausuleerdheid overeind en zij kan ook begrijpen dat het omwille van handelen op korte termijn nodig zal zijn speelruimte te geven om te komen tot een oplossing voor de ontstane situatie. Spreker steunt het beroep van de heer Leutscher op anderen in de raad om te zien of in onderling overleg kan worden gekomen tot een breed draagvlak voor een voorstel en verklaart zich graag bereid met eenieder in de raad te overleggen over een mogelijke oplossing.

De heer Ensink wil het college, in het bijzonder de burgemeester, bedanken voor de antwoorden die zijn gegeven. Er komt nu een amendement van de fractie van PvdA en VVD, en de CDA-fractie is bereid dat te bestuderen. Daarvoor wil zij wel de nodige tijd hebben.

De heer Halm dankt de burgemeester voor diens heldere en enthousiaste betoog.

De burgemeester heeft gezegd dat door het college alles goed is overwogen, dat het geen garanties heeft, maar wel vertrouwen heeft in deze onderneming. Toch een beetje vreemd. Gezegd wordt dat er een noodverband moet worden aangelegd, doch een noodverband betekent wel dat later een definitief verband moet worden aangebracht, dus: nog meer geld naar de BVO. De burgemeester stelde dat het geen subsidie is maar een lening. Dat is misschien wel correct, echter: in de ogen van de BGE-fractie kan men net zo goed de kluis wijd openzetten en zeggen: neem maar wat nodig is en leg de sleutel maar op de balie voor de volgende lening! De fractie is voor een goed plan, doch dan moet er wel eerst

een eerlijke, reële begroting komen van een deskundig bestuur, dat inderdaad niet moet bestaan uit geldschietters of sponsors. De BVO trekt voor haar doen best veel bezoekers en dat mag wat de BGE-fractie betreft jaarlijks best iets kosten, maar dan wél vóóraf.

De fractie zal tegen het voorstel van het college stemmen. Over het amendement van de fracties van PvdA en VVD zal zij zich beraden; na een schorsing zal zij daarop terugkomen.

De heer Huttinga wil de burgemeester complimenteren met diens uitstekende betoog. Dat was zeer afgewogen en er blijkt zeer goed uit welke worsteling in het college heeft plaatsgevonden, met uitwisseling van alle argumenten. Omdat op dit moment nog niet kan worden beschikt over de tekst van het nieuwe amendement dat gaat komen, kan de ChristenUnie-fractie daarop op dit moment nog niet reageren. Spreker vermoedt dat de vice-voorzitter daarvoor een derde termijn gaat toevoegen.

De vice-voorzitter geeft aan dat dit zal gebeuren.

De heer Van Rossem dankt de burgemeester voor de beantwoording. Die was helder en duidelijk.

Vervolgens nog een enkele vraag en een enkele opmerking. Heeft hij goed begrepen dat het college nu 50% van de lening beschikbaar wil stellen om de handelscrediteuren te betalen en de andere 50% bespreekbaar wil maken in september? Zo ja, wordt dan aan de licentievoorwaarden van de KNVB voldaan? De fractie van Leefbaar Emmen vraagt dit omdat de hele lening van € 1,8 miljoen bedoeld was om de begroting op tijd sluitend te krijgen.

Gelukkig was spreker voorbereid op de door de heer Klaver gemaakte opmerking over zijn politieke verleden, want deze had hem daarover tijdens een schorsing al aangesproken. Gedane zaken nemen geen keer, maar de heer Klaver kent in elk geval de strekking van sprekers opmerking richting het CDA. Tijdens de lijsttrekkersdebatten na de laatste gemeenteraadsverkiezingen is regelmatig financiële steun aan de BVO aan de orde gekomen, juist omdat een groot aantal burgers onrustig werd na kennisgeving van de berichten in de media over de financiële problemen bij de BVO. Mede door uitspraken als "dan maar de stekker eruit" en "afpraak is afspraak, u mag mij daaraan houden" heeft het CDA in de nieuwe raad tien zetels, en die misgunt spreker het CDA zeker niet.

De heer Zondag wacht het amendement van de fracties van PvdA en VVD af. Hij vindt dat hiermee wel laat wordt gekomen. Zij hebben twee dagen de tijd gehad om een amendement voor te bereiden, maar komen daarmee nu op het laatste moment.

Eigenlijk is de SP-fractie ook niet voor een derde termijn. Zij vindt dat maar eens knopen moeten worden doorgehakt; er wordt al lang genoeg gepraat. Reeds nu vraagt zij om een hoofdelijke stemming.

Wat het nieuwe amendement ook zal inhouden, het zal geen verrassing zijn dat de SP-fractie tegen zal stemmen. Als de helft van de € 1,8 miljoen wordt vastgezet, biedt dit geen oplossing, want de BVO heeft volgens *Voetbal International* van enkele weken geleden aan het spelerspensioenfonds een schuld van € 770.000,-. De helft van het bedrag is dus al weg

voor de afdracht aan het pensioenfonds. Hoe wil men dit oplossen? Men vertelt het de fractie maar!

De heer Van Hees stelt vast dat het vuurwerk er aan komt! Zo langzamerhand wordt het toch echt spannend. Iedereen komt in een geweldige spagaat te zitten en dat gaat pijn doen. De afloop is nog onduidelijk.

Er is waardering voor het feit dat het college wil zoeken naar oplossingen. De taak in dezen heeft het college op zich genomen en ook de D66-fractie wil daarover meedenken. Spreker heeft het college al in het verleden gewezen op de erfpachtconstructie. Daarop is nu geantwoord dat een en ander niet op korte termijn kan worden gerealiseerd, maar de fractie heeft daar haar twijfels over.

Wat hij in eerste termijn namens de D66-fractie heeft gezegd blijft gewoon staan. Het kan natuurlijk niet zo zijn dat het betoog in eerste termijn in tweede termijn 180° wordt gedraaid. Dat andere fracties zoeken naar zekerheden om te proberen de BVO te redden is legitiem, maar als spreker hoort waaraan wordt gedacht zijn de zekerheden er nog lang niet voor 100%. Men blijft in het voetbalmetier van de BVO dus met onzekerheid zitten.

De heer Dijkgraaf wacht op wat er gebeuren gaat. Net als de heer Van Hees heeft gezegd, zal er ook wat hem betreft niet zo veel veranderen in hetgeen hij in eerste termijn heeft aangegeven. Op dit moment heeft hij daaraan niets te voegen.

Overigens is ook hij niet voor een derde termijn. Hem dunkt dat in twee termijnen duidelijk kan worden hoe de zaken er hier voor liggen.

De heer Schoo dankt de burgemeester voor diens duidelijke woorden. Dat het college met het probleem heeft geworsteld is duidelijk geworden. Ook de DOP-fractie heeft dat gedaan. Het college heeft nog een ietseptiesie vertrouwen, maar de fractie heeft dat helaas niet meer. Spreker blijft bij zijn bijdrage in eerste termijn en wacht voor het overige het amendement van de fracties van PvdA en VVD af. Hij heeft er geen behoefte aan over de richting die de heer Leutscher heeft aangegeven overleg te plegen, maar wil dankzeggen voor de uitnodiging. Als de tekst van het amendement bekend is zal hij die op z'n merites beoordelen.

De heer Meijering wil eveneens dankzeggen voor de duidelijke uiteenzetting van de burgemeester namens het college.

De ONE-fractie ziet wel degelijk het maatschappelijk en economisch belang van het voortbestaan van de BVO. Ook ziet zij dat de gemeente toch € 770.000,- kwijt is indien geen lening wordt verstrekt, immers: dan is de BVO failliet. Het stadion wordt in dat geval gemeentelijk eigendom en omdat de gemeente dit niet kan exploiteren zal dit dan moeten worden afgebroken, een kapitaalvernietiging van circa € 10 miljoen: € 7 miljoen aan waarde van het stadion plus € 3 miljoen die het de gemeente nog een keer gaat kosten. Daarbij kunnen nog de kosten worden geteld die tot nu toe zijn gemaakt voor het businesspark.

Spreker heeft nog geen duidelijk antwoord gekregen op een vraag die hij de eerste termijn heeft gesteld. Hoe het met de erfpacht zit is duidelijk, maar kan het college toezeggen dat de garantstelling die de gemeente heeft uitstaan tot een

bedrag van € 770.000,- bij het oprekken van de erfpachttermijn en de invulling van de hoeken wordt ingetrokken? Het is een beetje vreemd dat in het nog in te dienen amendement een borg wordt gevraagd voor een door de gemeente te verstrekken lening. De gemeente staat zelf garant voor € 770.000,-, en spreker dunkt dat het dan niet aangaat elders zekerheden te vragen. Bovendien: als er op een bepaald moment toch een borg zou zijn, dan zou spreker de BVO direct willen verwijzen naar een bank.

De burgemeester verzoekt om een schorsing voor overleg in het college. Het wil graag kunnen beschikken over de tekst van het amendement van de PvdA- en de VVD-fractie alvorens te antwoorden in tweede termijn.

De heer Arends vermeldt dat de schorsing niet alleen kan worden gebruikt om het nieuwe amendement op te stellen, maar ook om te zien of daarover met andere fracties overleg is te voeren.

De vice-voorzitter merkt op dat dan wellicht een derde ronde niet nodig is.

De heer Huttinga wijst erop dat hem door de vice-voorzitter een derde termijn is toegezegd. Zou dat niet zijn gebeurd, dan zou hij in tweede termijn wél het woord hebben gevoerd.

De vice-voorzitter zegt dat dan de derde termijn doorgaat! Hij stelt voor te proberen de vergadering om 21.30 uur weer te hervatten.

Schorsing (deze blijkt uit te lopen tot 22.52 uur).

De vice-voorzitter heropent de vergadering.

De burgemeester heeft begrepen dat er inmiddels toch een iets ander amendement ligt. Het lijkt hem goed nu te vernemen hoe het amendement precies luidt.

De heer Arends deelt mede dat het nieuwe amendement, dat het oorspronkelijk ingediende vervangt, als volgt luidt:

De raad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op 27 juni 2002,

gelet op het voorstel van het college d.d. 17 juni 2002, nr. 125, terzake een geldlening aan de BVO Emmen;

gehoord de beraadslagingen;

overwegende dat het wenselijk is voorwaarden te stellen bij het tegemoet komen aan de hulpvraag van de BVO;

van mening zijnde dat deze voorwaarden onderdeel behoren te zijn besluit;

besluit het conceptbesluit B8 als volgt te wijzigen:

1. **een lening te verstrekken van € 1,8 miljoen aan de BVO Emmen in de vorm van een annuïteitenlening tegen een rentepercentage van 6,5, af te lossen in 10 jaar;**
2. **als voorwaarden aan dit besluit te verbinden:**
 - a. **als structurele oplossing de erfpachtconstructie te verlengen van 25 naar 99 jaar en het college te verzoeken de BVO in de gelegenheid te stellen om de hoeken te ontwikkelen in combinatie met het te ontwikkelen bedrijventerrein, waarbij wordt uitgegaan van eenheid van benadering van het gebied;**
 - b. **het terugkrijgen van het vertrouwen in de BVO-organisatie (directie en management) in het kader van het te realiseren saneringsprogramma, waarbij dit resultaatgericht dient te worden meegenomen;**
 - c. **een bedrag van € 900.000,- te besteden voor handelscrediteuren, achterstallige pensioenen en belastingen;**
 - d. **het overige bedrag, zijnde € 900.000,-, is geclausuleerd. Van dit bedrag wordt € 150.000,- gereserveerd ter afdekking van het liquiditeitstekort;**
 - e. **vóór 1 januari 2003 sprake dient te zijn van een andere bestuurs- en beheersstructuur, waarbij verwevenheid van belangen dient te worden uitgesloten;**
 - f. **vóór 1 januari 2003 sprake dient te zijn van een adequate administratieve organisatie, voorzien van een systeem van interne controle, op basis waarvan transparante en waarheidsgetrouwe financiële verslaglegging mogelijk is;**
 - g. **sprake moet zijn van sluitende en reële begrotingen voor het komende seizoen, alsmede op meerjarenbasis;**
 - h. **sprake moet zijn van een adequaat toezicht, op per kwartaal door de BVO te verstrekken financiële rapportages, door of namens de gemeente;**
 - i. **sprake is van een gegarandeerde borgstelling voor de gehele lening door rechts- en/of natuurlijke personen, voordat het geclausuleerde bedrag wordt uitbetaald; indien dit het geval is wordt het rentepercentage voor de gehele lening 5,5,**

en gaat over tot de orde van de dag.

De burgemeester zegt dat het nu ingediende amendement weliswaar op onderdelen afwijkt van het voorstel van het college, maar dat hieraan, mocht het amendement worden aangenomen en daarmee onderdeel van het besluit wordt, naar de mening van het college uitvoering kan worden gegeven. Hij zegt dit mede op basis van het gegeven dat hij tijdens de schorsing overleg heeft gehad met het bestuur van de BVO, met name over punt i, waarin het gaat om een gegarandeerde borgstelling voor de gehele lening. Daarbij is de vraag aan de orde geweest: denkt u dat u in staat bent aan die voorwaarde te voldoen? Door het bestuur van de BVO is verklaard te menen dat het hieraan kan voldoen.

De heer Van Hees wil graag een harde garantie ten aanzien van de termijn waarop het bestuur hieraan denkt te kunnen voldoen. Anders is dit opnieuw een onzekerheid. Kan de burgemeester wat explicieter zijn over de termijn?

De burgemeester merkt op dat het oorspronkelijke voorstel van het college uitging van een keuzemodel: een lening met borgstellingen tegen een rente van 5,5%, dan wel een lening zonder borgstellingen tegen een rente van 6,5%. Vanavond is duidelijk geworden dat de raad, althans naar het lijkt, aan koerst op een lening met borgstellingen. Derhalve heeft hij tot op heden niets anders kunnen doen dan overleggen met het bestuur van de BVO om na te gaan of dit haalbaar is. Duidelijk moet zijn dat hij op dit moment geen ondertekende borgstellingen kan tonen, doch het bestuur heeft gezegd mogelijkheden te zien om te voldoen aan wat in dit amendement is geformuleerd.

In het antwoord in eerste termijn is al aangegeven dat er bij een geclausuleerde beschikbaarstelling van een lening een probleem is op korte termijn, vandaar dat hij heeft voorgesteld het bedrag te 'knippen'. Dan moet er op 1 september een beeld liggen van de borgstellingen die mogelijk zijn. Mocht dat eerder kunnen, dan zal hiermee zeker niet worden gewacht, maar gezien de komende vakantieperiode moet worden uitgegaan van een reële termijn.

In tweede termijn is gesteld dat de BVO wel naar een gewone bank kan gaan als er borgstellingen zijn. Spreker denkt dat dit in dit geval niet opgaat. Het lijkt hem gewenst heel open te zijn over de hele problematiek. Deze week moeten er salarissen worden betaald en er moet dus geld komen, of zicht op geld. Als de raad vanavond niet besluit het krediet te verstreken, zal het in sprekers beleving heel snel gebeurd zijn. Sterker nog: hij denkt dat anderen zich dan morgen bij de BVO zullen vervoegen met de vraag: hoe nu verder? Als er niets is, zou dat weleens heel pijnlijke gevolgen kunnen hebben, én voor de licentie én voor de acute financiële situatie. Mocht de raad vanavond niet akkoord gaan met het collegevoorstel of het amendement, dan moet hij ook vragen tegelijkertijd een krediet van € 770.000,- beschikbaar te stellen, het bedrag ten aanzien waarvan de gemeente een verplichting heeft ingevolge het erfpachtcontract dat er nu ligt, om het stadion terug te kopen bij een faillissement. Gezien de omstandigheid dat er in de komende twee maanden geen vergaderingen zijn, is het noodzakelijk dat het college de financiële ruimte heeft om in elk geval die verplichting na te komen.

In eerste termijn is spreker heel uitgebreid ingegaan op de brede belangen van de BVO voor deze gemeente. Dat alles hoeft niet te worden herhaald. Hij heeft geprobeerd zo helder mogelijk neer te zetten welke de belangen zijn, welke de consequenties zijn en wat van de raad verwacht wordt, linksom of rechtsom.

De vice-voorzitter wil voor degenen die dat wensen een korte derde termijn inlassen. Die biedt tevens de gelegenheid te reageren op het nieuw ingediende amendement.

De heer Arends zegt dat veel beraad nodig is geweest om te komen tot iets waarvan kan worden gezegd: het is het méér dan waard geweest! Elk van de partijen heeft zich ingezet, door garanties te eisen, door voorwaarden te stellen. Onder

druk wordt veel vloeibaar, zoals vanavond ook weer blijkt. Het is nu, na de woorden van de burgemeester, duidelijk dat aan de garantstellingen kan worden voldaan. Daarmee is het risico voor de gemeente Emmen bijna nihil geworden. Daarmee is ook, zoals de heer Huttinga in diens eerste termijn aangaf, het krediet niet meer een zakelijk, maar een echt overbruggingskrediet geworden. Hiermee wordt Jan Splinter niet door de winter geholpen, maar de BVO wel door de zomer. Als iedereen terug is van vakantie kan de BVO de competitie in de Eerste Divisie beginnen en hopelijk ook afmaken. Dan kan worden teruggezien op iets waaraan vanavond heel veel tijd is besteed. Er is een Engels spreekwoord dat zegt: "Between cup and lip there is a lot to slip!" Dat had hier vanavond heel gemakkelijk kunnen gebeuren, namelijk een besluit waar de gemeente nog jarenlang de gevolgen van had moeten ondervinden. Emmen wordt bespaard waar Wageningen nu nog steeds mee worstelt. Spreker denkt dat hier vanavond een goed besluit kan worden genomen. Voor de PvdA-fractie zal het zo zijn dat zij in grote meerderheid zal instemmen met het nu voorliggende amendement.

De heer Thole informeert of de rest van de raad straks ook nog mag stemmen. Dat lijkt haast niet meer nodig te zijn!

De heer Arends is een hoopvol mens. Zoals hij dinsdagavond al aangaf kijkt hij altijd naar de volgende dag, wanneer de zon ook weer opkomt. Geloof is onvoorwaardelijk, dat hoort tevens bij de Heidelberger catechismus, die ook aan hem is besteed. Vanuit die optiek moet men zijn woorden zien.

De heer Ensink wil, als het aan de CDA-fractie heeft gelegen dat de schorsing zo is uitgelopen, het publiek daarvoor zijn excuses aanbieden.

De CDA-fractie heeft een uitvoerige en zeer diepgaande discussie gevoerd over de consequenties zoals de burgemeester die in diens beantwoording heeft aangegeven. Het is vervolgens een kwestie van afweging van aan de ene kant de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de gemeente Emmen, het maatschappelijke belang in meerdere opzichten, ook in relatie met de amateursport en met de KDC, en aan de andere kant de grote zorg en twijfel van de fractie over het vermogen van de BVO om de lening terug te betalen. In het verleden is de gemeente daarmee meerdere malen geconfronteerd. Wat dit betreft is er bij de fractie wel wat blijven hangen; er bestaat bij haar een behoorlijk wantrouwen over dat vermogen.

In eerste termijn is van de kant van de CDA-fractie toegezegd te willen meewerken aan een verruiming van de erfpachtconstructie, en dat geldt ook voor het bebouwen van de hoeken. Alles afwegende kan spreker zeggen dat een minderheid van de fractie het amendement zal steunen en dat een meerderheid daar tegen zal stemmen.

De heer Leutscher heeft aan hetgeen hij in eerdere instanties heeft gezegd niets toe te voegen.

De heer Halm deelt mede dat dit ook geldt voor de BGE-fractie.

De heer Huttinga zegt dat het vanavond wel lijkt te zijn: de gemeente Emmen op zoek naar zekerheden!

De ChristenUnie-fractie heeft nog enkele vragen aan de burgemeester, die het had over extra politiegelden die naar Emmen zijn gekomen omdat hier een BVO aanwezig is. Kan de burgemeester aangeven of die extra gelden in verhouding staan tot de extra inzet die in verband met de BVO moet worden gepleegd?

Voorts knoopte het college veel zaken aan elkaar: GSB, Kompas-gelden, 'Langman', de steun van de gemeente aan de BVO, etc. Dat is zeker wel een deel van de overwegingen, doch als dat leidend wordt moet alles met maar een beetje stedelijke allure doorgaan, zonder fundamentele discussie en eigenstandige verantwoordelijkheid. Met zo'n argument kan de discussie ook worden doodgedrukt.

Wat vanavond wordt voorgesteld, zo vaak bijgesteld dat het moeilijk is daarin een goede rode draad te ontdekken, is in de ogen van de ChristenUnie-fractie toch een lapmiddel. Het gehanteerde argument 'grote maatschappelijke en economische betekenis' dwingt eigenlijk tot een principiële stellingname, en dan zijn lapmiddelen niet op hun plaats. Dan moeten de voorstanders eigenlijk besluiten structureel bij te dragen, maar dat kan dan blijkbaar ook weer niet. Deze houding impliceert dat bij toekomstige calamiteiten bij de BVO op financieel terrein de weg naar de gemeente gegaan zal worden.

Wat wil de raad dan in de toekomst? Wat wil het college? Met elke stap die wordt gezet wordt de hypotheek op een toekomstige beslissing verzaamd en de keuze voor een 'nee' alsdan nog meer onmogelijk.

Wat is de status van het amendement dat feitelijk het collegevoorstel impliceert? Dat wil de fractie graag vernemen. Met de aanscherpte voorwaarden had de fractie wel akkoord kunnen gaan, maar bij de impliciete overname van het oorspronkelijke voorstel moet zij helaas tegenstemmen.

De heer Zondag moet zeggen dat de SP-fractie, alle mooie woorden die vanavond gesproken zijn ten spijt, niet in een spagaat gaat zitten en dus het amendement niet zal steunen. Zij blijft bij haar reeds eerdere aangegeven besluit.

De heer Van Hees had het in zijn tweede termijn over een spagaat. Inderdaad gaat die behoorlijk zeer doen. De D66-fractie heeft daar behoorlijk veel last van. Spreker zal uitlegen waarom.

In de eerste plaats wil hij constateren dat de fracties van de PvdA en de VVD op zich een behoorlijk amendement in elkaar hebben gezet. Daarin kunnen voldoende waarborgen worden gevonden waarmee de BVO aan de leiband wordt gelegd. Eigenlijk wordt gezegd: we houden jullie goed in de gaten, misstappen kun je niet meer maken, we zitten er bovenop!

Met de borgstelling waarover de burgemeester heeft gesproken, is eigenlijk de druk van de ketel, immers: waar spreekt men dan nog over? Het moet spreker van het hart dat pas op het allerlaatste moment dit scenario boven tafel is gekomen. Hij heeft het gevoel dat derden het gemeentebestuur eens even op de pijnbank hebben gelegd en even hebben willen kijken tot hoever de politiek van Emmen wilde gaan, oftewel: gaan de politici wel of niet snel door de bocht, willen ze wel of niet bloeden? Op voorhand was duidelijk dat het nog lang

geen gelopen koers was. En dan wordt in één keer uit de hoge hoed getoverd: de BVO acht zich in staat op korte termijn een borgstelling te vinden! Alleen kan een borgstelling nu niet zwart-op-wit worden gegeven.

Voor de D66-fractie gaat het om de cruciale vraag: heb je nog vertrouwen in dit bestuur? Daar heeft zij last van. Het is in de afgelopen periode goed misgegaan, de raad krijgt nu weer een laatste scenario, maar kan het bestuur worden vertrouwd? Zal dit straks een sigaar uit eigen doos of een konijn uit de hoge hoed zijn? De fractie wéét het niet meer, maar zij moet wel een keuze maken. Zij máákt die straks ook, maar als de borgstelling c.q. garantstelling er niet komt, hebben de raad en het college een fors probleem.

Spreker vindt dat de BVO Emmen vanavond behoorlijk te koop heeft gelopen met haar verantwoordelijkheden. Hij vindt dat het bestuur wat vanavond is gezegd eerder had kunnen melden. Het weet tenslotte drommels goed hoe moeilijk deze zaak ligt en hoe mensen aan kijken tegen de vraag of al dan niet gemeenschapsgeld in de BVO wordt gestoken. Nu pas op het allerlaatste moment, onder druk, heeft het bestuur gezegd te denken dat het in staat is een borgstelling/garantstelling te krijgen, moet de raad er maar van uitgaan dat deze er ook kómt. Dit bestuur kan deze uitspraak doen, doch straks zit er een ander bestuur. In het amendement wordt immers duidelijk gesproken over een andere beheers- en bestuursstructuur. Het zal dus duidelijk zijn dat er een wisseling van de wacht komt.

De burgemeester heeft gesproken over 1 september, dus toch nog onzekerheid, maar als de eerstverantwoordelijke in deze gemeente dit durft te zeggen, zal dat niet zomaar zijn. Eén van de argumenten voor de D66-fractie is dat er uit een borg-/garantstelling voor de gemeente geen lasten voortvloeien. Als dat het geval zou zijn geweest, zou de raad vanavond om 19.00 uur al klaar zijn geweest.

Er zal straks hoofdelijk worden gestemd, en dan zal men horen hoe het stemgedrag van de D66-fractie is. Toch wil spreker nog kwijt het een beetje gênant te vinden dat de politiek op een geweldige manier is misleid. Hij verwijt dit niet het college, wél de BVO: kijken hoever zij kon gaan en bijspringen als het niet dreigt te lukken!

De heer Dijkgraaf merkt op: als je niet van voetbal houdt, zou je na vanavond voetbal echt gaan haten!

Hij heeft al aangegeven dat de GroenLinks-fractie grote vraagtekens zet bij het maatschappelijk en economisch belang van de BVO. De burgemeester is daar heel uitgebreid op ingegaan en de rest van het college was het daar van harte mee eens. Zeggen overtuigd te zijn gaat spreker te ver. De uitstraling die de BVO voor Emmen en daarbuiten zou hebben is er wat hem betreft niet. Hij heeft onder andere in Brabant gewoond en toen hij vertelde dat hij naar het mooie Emmen ging verhuizen hoorde hij geen geluiden in de trant van: die gemeente met die waanzinnige uitstraling? Integendeel, mensen keken hem meewarig aan, zo van: of all places naar Emmen?

Uitgegaan wordt van het feit dat het geven van een lening aan de BVO goed is voor het algemeen en economisch belang, maar welk algemeen en economisch belang is dat dan? Het is spreker niet duidelijk geworden. Hij heeft geen feiten gehoord, alleen een aantal veronderstellingen. Welke feiten boekstaven die veronderstellingen?

Vervolgens nog een vraag over de extra gelden die de BVO oplevert voor de politie. Wat gebeurt daarmee? Worden daar alle burgers van Emmen beter van, of worden daar alle drommen hooligans die deze kant op komen mee in de hand gehouden?

Ook is het woord 'lening' gebruikt, maar hoe men het ook wendt of keert, het gaat om een grote som gemeenschapsgeld.

Uitvoerig is stilgestaan bij zekerheden en garanties. Spreker is daar nogal sceptisch over, want hij heeft ook nu moeten constateren dat alleen wordt gezegd dat men denkt dat het allemaal goed zal komen.

Hij heeft absoluut niets tegen het invullen van ambities en respect voor elkaar, integendeel. Hij is zelf ook nogal ambitieus en respectvol ten opzichte van anderen, maar hij kan niet goed tegen Bobo's en mensen die met een voorbeeldfunctie die dingen verkwanselen, met alle gevolgen van dien. Een bestuur met visie en beleid zou niet laten gebeuren wat nu bij de BVO is gebeurd.

De burgemeester heeft gezegd dat het nemen van afscheid van betaald voetbal gevolgen heeft voor onder andere het grotestedenbeleid omdat er naar Emmen gekeken wordt. Gaat Emmen door het verstrekken van deze lening mee in de vaart der volkeren? En wat levert een bedrijvenpark in concreto op voor de Emmense gemeenschap? Dat zijn vragen die nog steeds niet beantwoord zijn.

Spreker kan niet anders constateren dan dat de burgers van Emmen sowieso de verliezers zijn, wat de raad ook doet. Wat de GroenLinks-fractie betreft dan maar kiezen met open vizier en rechte rug, want wat al jaren fout is gegaan is in een paar maanden niet op te lossen. De BVO zou een lening moeten krijgen om verder te kunnen, maar wat doet de gemeente dan met al die mensen die noodzakelijkerwijs een nieuwe wasmachine moeten hebben, die deze niet kunnen betalen en maar een paar jaar moeten wachten voordat ze volgens de regels aan de beurt zijn voor een bijdrage? Spreker chargeert misschien, maar zo voelt hij het wel. Is voetbal niet ook emotie? Voor de fractie van GroenLinks is het maatschappelijk en economisch belang natuurlijk belangrijk, maar dat moet dan gelden voor alle Emmenaren die leven, wonen en werken in een gemeente die zorgzaam is voor allen. De fractie kiest voor Emmen, vanuit het GroenLinks-verkiezingsprogramma en vanuit datgene wat is beloofd vóór de verkiezingen. Spreker kan in elk geval deze zaal na deze raadsvergadering in alle oprechtheid en met rechte rug verlaten.

De heer Schoo kan zich volledig aansluiten bij de bijdrage van de D66-fractie, de ChristenUnie-fractie en de GroenLinks-fractie. Wat zij hebben ingebracht was uitstekend en hem uit het hart gegrepen.

De heer Meijering is zijn betoog in eerste termijn begonnen met de slogan die hij op weg hieraan zag: "Met een rode bal en een klavertjevier brengt de BVO Emmen voetbalplezier". Als het aan hem ligt wordt deze slogan veranderd in: Met een groene bal en een klavertjevier brengt de BVO Emmen voetbal plezier!

Hij heeft alle voor- en nadelen afgewogen en is tot de conclusie gekomen dat hij met het amendement mee moet gaan. Daarom heeft hij dit ook mede ondertekend.

De burgemeester beschouwt de meeste bijdragen als een stemverklaring. Als hij daarop nu weer zou ingaan kan hij slechts zijn betoog in eerste termijn herhalen. Dat lijkt hem, gelet op de tijd, niet nuttig.

Wel wil hij nog ingaan op vragen betreffende de politie. Het geldt dat Emmen extra krijgt wordt nuttig besteed. Het staat ten dienste van méér dan alleen het betaald voetbal. Hij weet niet of degene die het had over dronken hooligans weleens een wedstrijd heeft gezien, maar deze is hierbij uitgenodigd om eens te kijken welke mensen naar een wedstrijd komen.

De heer Dijkgraaf heeft niet gezegd dat de mensen over wie hij sprak mensen uit Emmen zijn en ook niet gesproken over *dronken* hooligans, maar over *drommen* hooligans die deze kant op komen.

De burgemeester had 'dronken' verstaan. In elk geval had hij 'hooligans' wél goed verstaan, en die benaming is ook niet echt vleidend.

De heer Van Hees heeft uiting gegeven aan diens gevoel over de hele gang van zaken en stelde dat wat nu voor ligt pas op het laatste moment ter tafel is gekomen. Spreker heeft reeds gezegd dat in het oorspronkelijke collegevoorstel sprake was van twee varianten. De BVO was niet gevraagd of er nu al borgstellingen waren. Vanavond is duidelijk geworden dat de raad met name wil insteken op een lening met borgstellingen. Derhalve restte hem niet anders dan namens het college het bestuur van de BVO te vragen wat de mogelijkheden zijn. Het antwoord dat hij daarop heeft gekregen heeft hij aan de raad gemeld.

Met alle kritiek die ook het college heeft op de ontstane situatie wil spreker toch benadrukken dat de mensen die de laatste maanden de BVO hebben geleid er in elk geval voor hebben gezorgd dat er rustiger vaarwater is ontstaan. Zij hebben zeker ook persoonlijk risico's gelopen en genomen om de BVO overeind te houden. Hij praat hiermee niets goed, maar hij wilde dit toch gezegd hebben.

Een discussiepunt is nog de status van het amendement. De heer Huttinga heeft gezegd met de voorwaarden te kunnen leven, maar dat het moeilijk wordt wanneer het amendement onderdeel van het voorstel wordt. Spreker begrijpt dat niet helemaal.

De heer Huttinga gebruikte op het laatst één verkeerd woord, namelijk 'helaas'. Hij bedoelde te zeggen dat, als het amendement echt een wijziging op het oorspronkelijke voorstel zou zijn, dit alleen punt 2 zou hebben omvat, niet impliciet ook punt 1. Dan zou de ChristenUnie-fractie het amendement hebben gesteund, omdat het een versterking/verscherping zou zijn van de voorwaarden waaronder de lening zou plaatsvinden. Uiteindelijk zou zij dan om principiële redenen tegen het totale, geamendeerde voorstel hebben gestemd.

De burgemeester begrijpt de redenering. Het college denkt dat het amendement, als dit onderdeel van het collegevoorstel wordt, uitvoerbaar is. Daaraan heeft hij, na alles wat hij reeds gezegd heeft, niets toe te voegen.

De heer Van Hees wil de burgemeester toch nog een vraag stellen. Deze heeft gezegd de BVO naar een borgstelling te

hebben gevraagd en dat van de zijde van de BVO is gezegd dat daarvoor kan worden gezorgd. Is de interpretatie juist dat in dit verband de termijn van 1 september, of zo mogelijk eerder, is genoemd? Men zal het begrijpen: spreker is op zoek naar zekerheden. Nu is voor hem het moment om te bepalen of hij ergens vertrouwen kan vinden.

De burgemeester heeft aan het bestuur van de BVO de vraag voorgelegd: bent u in staat de gevraagde borgstellingen bij elkaar te krijgen? Daarop is hem gezegd dat men zich daartoe in staat acht. Hij heeft de raad al gezegd dat dit niet vanavond lukt, maar begrijpt ook wel dat dit zo snel mogelijk moet gebeuren. Het college heeft heel goed gehoord wat de raad heeft gezegd. Spreker heeft naar aanleiding hiervan voorgesteld een 'knip' te maken. Mede met het oog op de vakantietijd is de datum van 1 september genoemd, maar als hij morgen uitsluitel heeft, krijgt de raad dat ook morgen. Hij noch de BVO kan echter ijzer met handen breken. Hij kan nu slechts doorgeven dat het bestuur het mogelijk acht de borgstellingen te krijgen en verantwoordelijk is voor die uitspraak.

De vice-voorzitter stelt vast dat er nog twee amendementen liggen, want dat het eerste nog niet formeel door de PvdA-fractie is ingetrokken.

De heer Arends trekt dat amendement bij dezen in.

De vice-voorzitter constateert dat er dan nu nog één amendement ligt, waaromtrent om hoofdelijke stemming is gevraagd.

De heer Van Hoffen is van mening dat er geen sprake is van een amendement, maar van een nieuw ontwerpbesluit. Als hetgeen nu voor ligt wordt aangenomen hoeft het voorstel van het college niet meer aan de orde te komen. Het amendement strekt het verst, want daar staat alles in.

De vice-voorzitter heeft hiermee geen enkel probleem en neemt de suggestie dan ook graag over. Met andere woorden: het amendement komt in de plaats van het collegevoorstel.

Vervolgens wordt het amendement ter vervanging van het collegevoorstel in stemming gebracht en met 22 tegen 17 stemmen aangenomen.

Voor stemmen de leden: de heren Lange, Boels en Eising, de dames Houwing-Haisma en Van Vliet, de heren Vos, Leutscher en Meijering, de dames Van der Veen-Weggemans en Thalens-Kolker, de heren Sleeking, Hoekstra, Arends, Van Hees en Haak, de dames Zinnemers-Warmolts, Van Wieren-Bolt, de heren Scheltens, Horstman en Ripassa, alsmede de dames Rougoor-Mahalbasic en Van de Vijver-Geitz.

Tegen stemmen de leden: de heren Pekelsma, Thole, Stoffers, Ensink, Wilms, Zondag, Halm, Menzen, Wittendorp en Van Rossem, mevrouw De Graaff, de heren Mans, Van Hoffen, Dijkgraaf, Schoo, Huttinga en Reitsma.

De vice-voorzitter vermeldt dat is voorgesteld de andere agendapunten vanavond niet meer te behandelen. Kan de raad zich daarin vinden?

De raad stemt hiermee in.

**B9. Voorstel inzake Stichting Opmaat.
[Bijlage nr. 126]**

Dit voorstel is van de agenda afgevoerd.

**B6. Meerjarenprogramma jeugdbeleid 2002-2006.
[Bijlage nr. 122]**

**B10. Mededelingen en ingekomen stukken.
[Bijlage nr. 127]**

De voorstellen onder B6 en B10 zijn bij het zojuist genomen besluit van de agenda afgevoerd.

De vice-voorzitter wenst mede namens de burgemeester eenieder een prettige vakantie en sluit de vergadering te 23.32 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 12 september 2002.

Voorzitter,

Fungerend griffier,

Agenda

Categorie nummer	Agenda nummer	Bijlage nummer	
A	1	--	Opening en vaststelling raadsagenda.
A	2	--	Vragenhalfuur.
A	3	107	Notulen van de openbare raadsvergadering van 30 mei 2002.
A	4	108	Legionellapreventie overdekte zwembaden.
A	5	109	OBE-rekening 2000 en jaarverslag 1999-2000.
A	7	111	Vorbereidingskrediet centrumgebied Bargeres.
A	8	112	Verzoek om planschadevergoeding ex artikel 49 WRO van de heer J.B. Timmerman te Emmen.
A	9	113	Verzoek om planschadevergoeding ex artikel 49 WRO van de heer C. Alting te Nieuw-Amsterdam.
A	10	114	Verzoek om planschadevergoeding ex artikel 49 WRO van de heer A.G.A.L. Platvoet te Enschede.
A	11	115	Verzoek om planschadevergoeding ex artikel 49 WRO van de heer A. Drok te Nieuw-Amsterdam.
A	12	116	Exploitatieopzet 'Schuilingstraat/Valtherzandweg'.
A	14	121	Grondbeleid; verantwoording beschikbaar gestelde kredieten aanvragen nieuwe kredieten ten behoeve van strategische en compensatie-aankopen.
A	15	118	BTW –compensatiefonds.
B	4	120	Vaststelling bestemmingsplan 'Emmen-centrum, Oud Allee'.
B	4a	110	Vorbereidingsbesluit ten behoeve van gronden gelegen aan de Wilhelmsweg te Emmen (afgevoerd).
B	1	117	Perspectiefnota 2002.
B	7	124	Investeringsbijdrage Stichting Van Gogh & Drenthe.
B	8	125	BVO Emmen op zoek naar zekerheden.
B	9	126	Voorstel inzake Stichting Opmaat (afgevoerd).
B	6	122	Meerjarenprogramma jeugdbeleid 2002-2006.
B	10	127	Mededelingen en ingekomen stukken.

